

PROGRAMI IN NOVOSTI CŠOD V PROGRAMIH ZA VRTICE IN ŠOLE

Šola v naravi, projektni in tematski tedni, programi za nadarjene, vikend programi in dnevi dejavnosti

Posebna izdaja

Novosti v 2015/16

CENTER ŠOLSKIH IN OBŠOLSKIH DEJAVNOSTI

CENTER ŠOLSKIH IN OBŠOLSKIH DEJAVNOSTI

Frankopanska 9
1000 Ljubljana

info@csod.si
www.csod.si
01 2348 600

Odgovorna oseba

Alenka Kovšca

Avtorji vsebine

Vodje in učitelji domov CŠOD ter
učitelji DC

Fotografije

Arhiv domov CŠOD in DC

Posebna izdaja revije Šola v naravi
ISSN 1855-5772

Naklada

4500

Oblikovanje in tisk

Tiskarna Pleško

Uvod

Mi gremo naprej in vas vabimo, da se nam pridružite!

Danes ima beseda RAZVOJ več pomenov. Hote ali nehoti lahko najprej pomislimo na posledice za okolje, na onesnaževanje vseh vrst, prenaseljenost. Razvoj je lahko tudi znak napredka, na primer v medicini, virih energije, zaščiti živali, rastlinskega sveta.

Nam na CŠOD pa razvoj pomeni delati in sebi, se izobraževati, ponujati nove vsebine, nagovoriti nove uporabnike, privabiti čim več otrok in vztrajno graditi pozitiven odnos do sveta narave in do sočloveka.

Letošnji razpis prinaša novosti. Že bežen vpogled pove, da smo nadgradili projektne tedne, ponudili več tematskih vsebin, odprli nov dom, razširili dejavnost dnevnih centrov, pripravili zanimivo ponudbo programov za nadarjene.

V domu CŠOD v Cerknem bo v ospredju ponudba smučanja in plavanja, v novem dnevnem centru bomo predstavljali lepote Dolenjske in Posavja, v vsakem od domov pa smo vam pripravili še druga mala in velika presenečenja. Še največ pa vlagamo v znanje, da bi lahko ponudili zahtevnejše programe za nadarjene. Veliko smo vložili tudi v obnovo prostorov in nakup opreme, didaktičnih pripomočkov. Prenovljeni domovi in nova smučarska in druga oprema, z novimi vsebinami, so prav gotovo dobra popotnica za potešitev vaše radovednosti.

V razvoj vlagamo veliko energije, se redno izobražujemo, si pridobivamo nove partnerje. V letošnjem letu bodo z nami sodelovali Fakulteta za matematiko fiziko in tehnologijo iz Kopra (Univerza na Primorskem), Zveza za tehnično kulturo Slovenije, Filozofska fakulteta Maribor, Zavod republike Slovenije za šolstvo, Nacionalni inštitut za javno zdravje, Olimpijski komite, Fakulteta za šport, številna društva s področja naravoslovja, posamezniki, civilna družba. Z njimi kreiramo bogatejše vsebine, zahtevnejše programe, novosti.

Radi bi bili spredaj, tam kjer se zbirajo ljudje z velikimi idejami in pozitivnimi mislimi. Želimo biti tam, kjer razvoj pomeni živeti bolj kvalitetno, tam kjer obstaja spoštovanje do vsega živega, prav tam, kjer sta doma sodelovanje in spoštovanje.

V naravo odhajamo z glavo, učimo pa s srcem. Vabljeni!

Alenka Kovšca, direktorica CŠOD

Verjamemo, da bi moral vsak mlad človek izkusiti svet zunaj učilnice kot bistveni del učenja in osebne rasti, ne glede na starost, sposobnosti in ostale okoliščine.

V skladu z Odlokom o ustanovitvi CŠOD, ki med drugim določa njegova področja dejavnosti, in pod strokovnim očesom programskega sveta CŠOD tudi letos širimo ponudbo programov. Z novostmi, ki so naš odziv na rezultate raziskave CŠOD o vsebinskih in organizacijskih pričakovanjih šol

in staršev, želimo dodatno podpreti šole v prizadevanjih po čim bolj celoviti ter uspešni vzgoji in izobraževanju otrok.

Ob klasični šoli v naravi v okviru javne službe vam je za šolsko leto 2015/16 na voljo 64 novih, zanimivih, vsebinsko pestrih ter organizacijsko izpopolnjenih programov v obliki projektov in tematskih tednov ter 25 programov za nadarjene.

PROJEKTI TEDNI

Projektni teden se loči od učenja v razredu, saj je njegovo bistvo ustvarjalno dogajanje, ko učenci doživljajo odprtost po vsebini, času in prostoru. Učitelji CŠOD, ki smo orientirani v dalj časa trajajoče učenje na prostem, smo zato izjemno bogastvo resničnega sveta uporabili kot učilnico pri pripravi 26 programov. Poteka programa ne omejujemo s klasičnim urnikom dela, ki strogo določa na primer čas obrokov, ampak so dejavnosti na terenu kontinuirane, lahko tudi čez ves dan in tudi ponoči.

Projektni teden je sinonim za močno vključenost vsakega učenca: na začetku tedna učitelj in učenci načrtujejo delo z medsebojnim sodelovanjem, pri čemer učitelj sodeluje kot pobudnik dejavnosti učencev in njihov svetovalec, kajti glavni nosilec oziroma izvajalec posameznih dejavnosti je učenec.

Vsi programi, ki jih izvedemo skozi pedagoški pristop projektnega tedna, učencu omogočajo, da je odgovoren za lastno učenje.

TEMATSKI TEDNI

Letos smo za vas pripravili 38 tematskih tednov. V primerjavi s klasično šolo v naravi, ki ima lahko poudarek na športu / družboslovju / naravoslovju / jezikih oziroma so vsa področja dokaj enakomerno zastopana v programu, ima vsak tematski teden drugačen, sebi lasten okvir. Organiziranost klasične šole v naravi sicer ostaja, vendar zaradi drugačnega pedagoškega pristopa omogoča učencu celovito učenje o določeni temi. S tematiko so učenci stalno v stiku skozi številne, medpredmetno pripravljene učne vsebine. S takim holističnim pristopom učencem omogočimo boljše razumevanje sveta in trajnost novo pridobljenega znanja in veščin. Nadgrajujemo obstoječe znanje in se izogibamo učenju po ciljih le enega, posameznega predmeta.

PROGRAMI ZA NADARJENE

25 programov, ki smo jih pripravili za šolsko leto 2015/16, je prilagojenih sposobnostim nadarjenih učencev. Udeležijo se jih lahko učenci, ki so nadarjeni ali ki jih posebej močno zanima neko področje. Pri pripravah programov in pri njihovem izvajanju nismo udeleženi le učitelji CŠOD, saj se zavedamo, da so tovrstni programi posebej zahtevni. Otrokom bomo zato ponujali nove poglede, novo znanje s sodobnimi načini učenja in uporabo sodobne tehnologije, tudi s pomočjo zunanjih strokovnjakov, ki imajo bogate izkušnje z delom z nadarjenimi.

CŠOD Ajda

Libeliška Gora 34

2372 Libeliče

02 878 40 51

031 607 566

ajda@csod.si

V CŠOD Ajda že dvajset let ponujamo najrazličnejše programe šole v naravi. Kot novost smo v zadnjih dveh letih vpeljali kar nekaj programov, tematskih tednov, projektov za osnovnošolce in programov za vrtce. Že drugo leto ponujamo **PROGRAM PRVE POMOČI**, namenjen predvsem osnovnošolcem, po želji ga izvajamo tudi za srednje šole v okviru vikend programa. Učenci delajo predvsem praktično, nekaj je tudi teorije. S tem se učijo medsebojnega sodelovanja, skupnega odločanja v kritičnih situacijah ter razvijajo čut za sočloveka v stiski. Zelo dobro smo opremljeni z materialom, ki ga potrebujemo za izvajanje PP (dopsne lutke, šolski defibrilator, različne opornice, material za obvezovanje in transport ponesrečenca, imobilizacijo itd.). Program ponujamo v dveh oblikah:

TEMATSKI TEDEN PRVE POMOČI NA AJDI je namenjen predvsem učencem 8. razreda OŠ in vključuje naslednje vsebine: splošni napotki za PP, transport ponesrečenca, reanimacija (TPO; AED), poškodbe kosti in sklepov, rane in krvavitve, termične poškodbe, zadušitve, ugriznine in piki, električne poškodbe, zastrupitve, nenadna nagla obolenja, utopitve in domača lekarna. Obseg izvedenih vsebin traja od 12 do 18 PU.

ZDRAVO IN S CELO GLAVO NA IZLETE V NARAVO je namenjen učencem OŠ od 4. do 9. razreda in vključuje naslednje vsebine:

- *Preventivni in varnostni ukrepi v povezavi s programom naravoslovja in športa*
- *Ukrepanje ob nevarnostih v živi in neživi naravi: udar strele, zdrsi na strmih področjih, snežni plazovi, požari, nevarnosti ob pretirani izpostavljenosti soncu, piki in ugrizi živali, strupene rastline ...*
- *Prva pomoč pri tipičnih poškodbah med izvajanjem športnih in naravoslovnih dejavnosti v naravi: npr. poškodbe kosti in sklepov, utopitve, zastrupitve, termične poškodbe, poškodbe kosti in sklepov, transport ponesrečenca, krvavitve in rane ...*

Kot novost na našem domu ponujamo v zimskih mesecih program: **HOJA IN TEK S KRPLJAMI** kot del vsebin ŠVN za učence od 4. do 9. razreda OŠ, SŠ. Obseg ur programa lahko izbere šola sama. Na domu ponujamo tudi program hoje in teka na smučeh, ki ga šola lahko kombinira tudi s programom krpljanja.

Cilji programa: učenec spozna zgodovino krpljanja, opremo, osnovna pravila varnosti, pomen ogrevanja in raztezanja ter različne veščine krpljanja: obuvanje in sezuvanje krpelj, ustavljanje, vstajanje, tehnike obračanja, zasuka, tehniko hoje in teka navkreber, prečenje pobočja ... Osnovne prvine usvajajo s pomočjo štafetnih in drugih elementarnih iger. Po osvojenih osnovnih veščinah pa se učenci odpravijo tudi na daljši pohod s krpljami. Opremo, potrebno za krpljanje, zagotovimo na domu.

Že drugo leto ponujamo tematski teden **ŽIVIM ZDRAVO**/Zdrav življenjski slog na Ajdi, ki je namenjen učencem od 4. do 9. razreda OŠ. Ponujamo ga v dveh oblikah:

- 1. ZDRAVA PREHRANA IN GIBANJE ZA ZDRAVJE**, kjer učenci spoznajo zdravo in uravnoteženo prehrano, izvajajo antropometrične meritve kot instrument za oceno prehranskega statusa, oceno rasti, oceno telesne sestave in energetskih potreb, spoznajo načine oskrbe s hrano v naravi, pomen gibanja za zdravje na čistem zraku ...
- 2. EDINI KOŠČEK VESOLJA, KI GA LAHKO POPRAVIM, SEM JAZ SAM** – temelji na razvijanju pozitivnega odnosa do narave z neposredno izkušnjo, prepoznavanju čustev s pomočjo telesne dejavnosti v naravi (sproščanje, poslušanje, opazovanje in čutenje narave) in učenju medsebojne strpnosti ter oblikovanju odnosov do drugih preko skupnega odločanja.

Z izbranimi vsebinami (iz prve pomoči) in njihovo izvedbo smo bili nadpovprečno zadovoljni. ... Učenci v petek kar ne želijo oditi domov. (OŠ Dramlje)

ČŠOD BOHINJ

Ribčev Laz 63
4265 Bohinjsko Jezero
04 572 41 40
031 607 567
bohinj@csod.si

Dom Bohinj leži **ob Bohinjskem jezeru** v Triglavskem narodnem parku. Okolje daje obilo možnosti za teme z naravovarstvenega področja in ponuja veliko možnosti za različne športne aktivnosti v vseh letnih časih.

Alpsko smučanje je hrbtenica programa pozimi, dodamo pa mu še hojo in tek na smučeh ter učenjem in dijakom omogočimo učenje in vadbo v teh športnih panogah.

Učenje tehnike **veslanja v kanujih** in veslanje cele skupine učencev v velikih kanujih je privlačnost v spomladanskem in jesenskem času. **Pohodi** do naravnih znamenitosti, kot so **slap Savica in korita Mostnice**, omogočajo seznanitev z močjo narave in delovanjem ledenikov v geološki preteklosti. Ob tem spoznavamo tudi **zgodovino in kulturo bivanja v Bohinju**. Obiščemo Planšarski muzej in se seznanimo s planšarstvom v preteklosti in sedanjosti. Opomin mladim generacijam so ostanki objektov in spomeniki iz prve svetovne vojne.

Do oddaljenih točk se pripeljemo **s kolesi** in hkrati izpopolnjujemo varno tehniko vožnje s kolesom. Razburljivo pa je **plezanje v naravni steni**, kjer udeleženci spoznajo tehniko plezanja in preženejo strah pred višino na varen način.

Zaradi obnove doma bo nastanitev na nadomestni lokaciji.

Zelo dobro izpeljan je bil kolesarsko–zgodovinski dan ter orientacijski tek. Posebej pohvalimo športni del programa: plezanje, veslanje in lokostrelstvo.
(OŠ Vrhovci)

CŠOD BREŽENKA

Fiesa 80
6330 Piran
05 674 60 50
031 607 568
brezenka@csod.si

Vikend za nadarjene: **MORJE, MORJA, MORJU ...**

Od petka popoldne do nedeljskega kosila bomo spoznavali morsko in obmorsko okolje, opravili naravoslovne meritve, nabrali in poimenovali morske organizme, opozorili na problematiko onesnaževanja in degradacijo priobalnega pasu.

Predviden potek dela:

Petek popoldne: organiziramo lahko ogled Luke Koper, Škocjanskega zátoka, Krajinskega parka Strunjan, Čistilne naprave Portorož, Morske biološke postaje ...

Sobota: dopoldne raziskovalno terensko delo, problemsko zastavljene naloge; popoldne analize in zaključki, sprehod v Piran, ogled mesta in Akvarija; zvečer vsebine iz astronomije, svetlobno onesnaževanje, nočne živali ipd.

Nedelja: ogled naše obale z ladjo, ogled Sečoveljskih solin in muzeja, lahko pa tudi športne dejavnosti.

Urnik bomo prilagodili glede na želje in načrte učiteljev.

Najbolj nam je ostalo v spominu priprava školjk in fascinanten razgled do Triglava.

(OŠ Janka Modra, Dol pri Ljubljani)

CŠOD Burja

Seča 152
6320 Portorož
05 677 24 37
031 607 569
burja@csod.si

Projektni teden: **DOBRO JEM, MALO MIGAM, SUPER SEM!**

Zdrav življenjski slog je preplaval naše šole in domove. V CŠOD Burja bomo v novem projektnem tednu posvetili pozornost trem ključnim področjem zdravja: prehrani, gibanju in medsebojnim odnosom. Vse naštetu bomo »obarvali« z morjem.

Posvetili se bomo:

- ribičem in dobrotam iz morja, kmetiji in domači pridelavi hrane, spekli bomo sardelice in bučke na žaru, jih obogatili z oljčnim oljem ter vse skupaj malo posolili s solnim cvetom,
- veslanju, kolesarjenju, sprehodništvu, igrišču, fitnesu ... Dejavnosti bodo potekale ob morju in na morju. Učence bomo opremili z merilniki srčnega utripa, da bo vsak za sebe lahko izračunal porabljeno energijo,
- pomenu krepitve duševnega zdravja, saj je le-to neposredno povezano z medosebnimi odnosi, v katerih ljudje zadovoljujemo svoje osnovne psihološke potrebe. Ljudje, ki znajo ustvariti prijetne in zadovoljujoče odnose in se znajo dobro povezovati z drugimi, so manj izpostavljeni stresu in lažje prenašajo težke življenjske okoliščine.

Strokovno usposobljeni učitelji CŠOD bodo vse učence (tri skupine) vodili skozi vse predstavljene vsebine. Delo bo potekalo v ponedeljek popoldne, torek, sredo in četrtek od 8:30 do 16:30 in v petek dopoldne. Učitelji šole/razredniki bodo s svojimi učenci pozno popoldne in zvečer. Dejavnosti in vsebine večernega dela si učitelji pripravijo vnaprej.

Vikend za likovno nadarjene: **USTVARJAMO OB MORJU**

V ustvarjalnici našega CŠOD Burja smo vam pripravili raznolik program dejavnosti. Glede na interes učencev se lahko odločite za veliko zanimivih oblik dela, različnih tehnik in zvrsti likovnega in tehničnega ustvarjanja.

Ustvarjali bomo v osnovnih likovnih tehnikah: slikarstvo z oljnimi, akrilnimi ali tempera barvami, akvareli, mozaiki, stensko slikarstvo, keramika in kiparstvo.

V program pa lahko vključimo tudi delavnice z različnimi materiali in tehnikami: batik, polstenje, origami, kaligrafija, modelarstvo, izdelovanje preprostih akustičnih glasbil, izdelovanje lutk ipd.

V program bomo vključili tudi ogled galerij, stalnih in aktualnih razstav, ogled starih mestnih jeder z arhitekturnimi značilnostmi obmorskih mest.

Potek dela in vrste delavnic bomo oblikovali skupaj z zainteresiranimi učitelji.

Ponovno bi se odločili za obisk, ker vidimo program kot šolo za življenje in pot k večji samostojnosti in odgovornosti. (OŠ II Murska Sobota)

CSOD Cerkno

Bevkova 22
5282 Cerkno
031 755 572
cerkno@csod.si

CSOD Cerkno, ki je prve obiskovalce sprejel januarja 2015, se nahaja v osrčju kraja Cerkno – v ozki dolini, ki jo obkrožajo širni gozdovi in sončne planote, nad katerimi se skrivnostno dvigajo razgledni vrhovi z razkošnimi pogledi. Tu najdete svojevrstno pokrajino, svet davnih spominov, prvobitno in neokrnjeno naravo, zgodovinske in kulturne spomenike.

V zimskem času izvajamo programe **alpskega smučanja** na smučišču Cerkno, ki je najsodobnejše družinsko smučišče v državi in je od Doma oddaljeno 8 km. V jesenskem in pomladnem času pa v bližnjem bazenu Cerkno izvajamo programe **plavalnega opismenjevanja** (september, oktober, december, marec, maj).

Tematski teden: ŽIVIM V NARAVI

Namenjen je učencem 1.–9. razreda OŠ.

Narava, ki obkroža dom, ponuja osnovnošolcem neskončno možnosti preizkušanja svojih zmožnosti in meja. Program temelji na učenju skozi delo (**izkustveno učenje**) in se izvaja v manjših **skupinah**. Učencem omogoča spoznavanje njihovih sposobnosti, sprejemanje **izzivov** in odločitev, prevzemanje **odgovornosti** ter sodelovanje, spoštovanje in samostojnost.

Šole lahko izbirajo med različnimi vsebinami, povezanimi z vsebinami **živim v naravi**:

- Jaz in moje mesto v naravi
(**trajnostno gospodarjenje in življenje**)
- Kam se lahko skrijem?
(**bivaki, šotorišča, tabori**)
- Ogrejem si dlani (**taborni ogenj**)
- Kam lahko grem?
(**izleti, pohodi, orientacija, fotolov**)
- Kako pazim nase? (**prva pomoč in varnost**)

Projektna teden: SOBIVANJE V RAZLIČNOSTI in TRAJNOSTNO V 21. STOLETJE

Namenjen je učencem 4.–9. razreda OŠ.

Trajanje projekta: Od ponedeljka do petka.

Učenci se predhodno razdelijo po različnih skupinah in interesih, ki imajo prilagojen urnik. Organizirali bomo **zgodovinsko, gledališko-umetniško, športno in naravoslovno** skupino. Bogata **naravna** (aragonitni ježki, izvir Zaganjalka) in **kulturna** dediščina (Partizanska bolnica Franja, neanderthalčeva piščal, cerkljanska laufarija) ter prehodnost območja Cerkljanske okoliščine učencem raznovrstno raziskovanje.

Cilji projektov:

- spodbujati učence k **skupinskemu raziskovalnemu delu**
- spoznati zgodovinske, kulturne in geografske **posebnosti** Cerkljanske
- razumeti pomembnost **sobivanja** različnih ljudi in družbenih skupin
- izvesti **gledališko predstavo** ali premiero **kratkega filma**
dvigniti zavedanje o pomembnosti trajnostnega gospodarjenja (Energetski eko park OŠ Cerkno)

Programe izvajamo v sodelovanju z Osnovno šolo Cerkno in Cerkljanskim muzejem. Za ogled stalnih in občasnih muzejskih zbirk in posamezne programe Osnovne šole Cerkno je potrebno doplačilo.

Na smučišču je bilo čudovito, saj je primerno za začetnike in odlične smučarje. V predal lepih spominov lahko shranimo obisk muzeja s pustnimi maskami, ogled Cerknega, eko brunarice in sodelovanje v oddaji na lokalnem radiu. Teden je bil prekratek za vsa doživetja, ki smo jih okusili in doživeli.
(OŠ Gornja Radgona)

CŠOD Čebelica

Dolenja vas pri Čatežu 19
8212 Velika Loka
07 348 90 12
031 607 570
cebelica@csod.si

CŠOD Čebelica leži sredi neokrnjene narave, vpet med dolenske griče in čudovite gozdove, ki kar sami po sebi kličejo po obisku in raziskovanju.

Za učence od 1. do 5. razreda smo za novo šolsko leto pripravili dva nadvse zanimiva, predvsem pa zelo aktualna tematska tedna. **Kot dežela gozdov** bomo otrokom predstavili **GOZD KOT PROSTOR DOŽIVETIJ**, prostor raziskovanja, gospodarjenja, nabiralništva, preživetja, umetniškega navdiha, rekreacije, oddiha in sprostitve. Učenci bodo z **izkustvenim in raziskovalnim učenjem** pridobili znanja, veščine in konkretne izkušnje trajnostnega ohranjanja gozda. Tako bodo predstave o gozdu postale jasnejše, izkušnje pa trajnejše.

Drugi tematski teden pa se nanaša na **ŽIVLJENJE ČEBEL IN ČEBELARJENJE**.

Ne smemo pozabiti, da ima čebelarstvo za slovenski prostor in njegovo prepoznavnost poseben pomen, ozaveščena javnost pa vse bolj poudarja njegovo naravovarstveno vlogo.

Učenci bodo pridobili **temeljno znanje o čebelah**, njihovem pomenu za trajnostni razvoj ter hkrati uporabili okolje za kreativno, raziskovalno in kritično učenje. Učencem želimo omogočiti dejavnosti, pri katerih bodo preko aktivnosti spoznali življenje čebel. Ta izkušnja jim bo omogočila izgrajevati predstavo o čebeli in o naravi ter organizmih v njej. Hkrati s to izkušnjo pa bodo gradili odnos do kulturne in etnološke dediščine.

Za naš obstoj in zdravo življenje pa je poleg gozda in čebel vse bolj pomembno **trajnostno pridelovanje hrane**. V ta namen smo na domu vzpostavili **PERMAKULTURNI VRT**. Permakultura omogoča izobraževanje, ki vodi skozi proces učenja, ki je kompleksno in interdisciplinarno. Učenci bodo spoznali, da pri razvoju permakulture ni najpomembnejše delo samo, temveč načrtovanje, uresničevanje načrta in premišljeno delovanje. Hkrati bodo vrt sami obdelovali, dopolnjevali in urejali ter se urili v vrtnarjenju po načelih permakulture.

Zelo pohvalno: Škratov ples, Kiparjenje, Lokostrelstvo, čas za pogovor in smeh (humor).
(OŠ Litija)

CŠOD Fara

Fara 3
1336 Kostel
01 894 24 18
031 607 571
fara@csod.si

ZA VSAKOGAR DRUGAČNE MOŽNOSTI OBKOLPJA

Na skrajni jug Slovenije, ki se bohota z neokrnjeno naravo in vztrajno skriva svoje raznotere možnosti, si CŠOD Dom Fara prizadeva privabiti obiskovalce (šolske in nešolske skupine).

Kolpa, ki ji lahko rečemo **REKA DVEH DRŽAV (projektni teden)**, in področji na obeh straneh njenih bregov bosta podarili vsakomur delček sebe. Tako bodo tu svoje telo ali duha lahko krepili osnovnošolci, srednješolci, študentje, ljubitelji športnih dejavnosti, oboževalci kulturnega utripa in pridiha zgodovine. Tisti, ki znajo ceniti naravne danosti, pa bodo preprosto deležni njenih čarov.

Najnovejša pridobitev doma je **ADRENALINSKI PARK (tematski teden)**, v prihajajočih toplejših mesecih pa bo za razvedrilo in rekreacijo poskrbela reka Kolpa, ki ponudi možnosti za **RAFTING (tematski teden)**, ki se ga tako mladi kot tisti v bolj zrelih letih radi udeležijo. Na svoje obiskovalce čakata igrišči: betonsko, ki je prvenstveno namenjeno košarki, na njem pa je možno odigrati tudi rokometno tekmo, in travnato, primerno za nogomet. Športnikom je na voljo tako umetna plezalna stena, naravna plezalna stena kot tudi adrenalinski park.

Na hrvaški strani utrip preteklosti pričara muzej **KAŠTEL ZRINSKIH**, kjer so čudovite razstave s prikazom gozda nekoč in danes, tematski razstavi sta postavljeni še na temo ribištva in živalstva (**RJAVI MEDVED – projektni teden**). Za mogočnimi zidovi starodavne utrdbe se odvijajo poučne delavnice.

Najzahtevnejše obiskovalce velja opomniti na bližnji bazen, drsališče, kegljišče in možnosti za tek na smučeh, ki jih nudi t. i. hrvaško obkolpje.

Sleherni obiskovalec, otrok, izletnik, popotnik, športnik je vljudno vabljen v naš neokrnjen del zelene doline. V prijetni družbi je možno doživeti in izvedeti še veliko več. Preprosto pa drži trditev: Za vsakogar se nekaj najde!

Menimo, da smo s tem, da so dijaki »oddali« mobilne telefone, dosegli enega izmed ciljev šole v naravi: dijaki so se družili med seboj. Najbolj všeč nam je bil rafting v čudoviti, neokrnjeni naravi.

(Šolski center Nova Gorica)

CŠOD Gorenje

Gorenje pri Zrečah 19

3214 Zreče

03 576 13 33

031 607 572

gorenje@csod.si

Na prečudovitih obronkih južnega Pohorja že 14 let deluje CŠOD Gorenje. Čudovita pokrajina s čudovitim pogledom in čudovitimi ljudmi vas bo pričakala ob prihodu v vas Gorenje pri Zrečah.

Tu imamo enkratne priložnosti za spoznavanje z naravoslovnimi, športnimi in družboslovnimi vsebinami.

Poleg že dobro sprejetega **projektnega tedna: RAZNOLIKOST EKOSISTEMOV**, ki ga s prilagojenimi programi izvajamo od 5. razreda dalje pa vse do srednje šole, smo letos naš program popestrili s tematskimi tedni:

- 5. r. OŠ **Tematski teden: Priprava na kolesarski izpit**
- 5.–9. r. OŠ, SŠ **Tematski teden: Okoljska vzgoja**
- 5.–9. r. OŠ, SŠ **Tematski teden: Pohorski gozdovi**
- 5.–9. r. OŠ, SŠ **Tematski teden: Uporabne zdravilne rastline**
- 5.–9. r. OŠ, SŠ **Tematski teden: Orientacija**

Naša stalnica dobro sprejetega programa so programi:

- 5.–9. r. OŠ **Šola v naravi s poudarkom na naravoslovju**
- 5.–9. r. OŠ **Šola v naravi s poudarkom na športu**

Tu dajemo poudarek povezanosti naravoslovnih tem: Lovrenška jezera in visokogorska barja, vode na Pohorju, gozd na Pohorju, zdrava prehrana, zdravilne in porabne rastline, kamnine in prst na Pohorju, ki jih popestrimo s kolesarjenjem, prostim plezanjem, pohodništvom, od družboslovja pa temama stara pohorska hiša in živeli so nekoč.

V zimskem času izvajamo zimsko šolo v naravi

5.–9. r. OŠ

Alpsko smučanje (s smučarskimi teki za nesmučarje)

Začnemo že kar v prvi polovici decembra in potegnemo vse tja do prvega tedna v aprilu. Ker opažamo, da vedno več šol želi poleg smučanja izvajati tudi aktivnost teka na smučeh, se lahko šole odločijo in naredijo izbor vsebin po željah in sposobnostih otrok.

Da je pestrost našega programa še večja, smo le-te za naslednje šolsko leto popestrili s programi:

- 5.–9. r. OŠ, SŠ **Vikend za nadarjene:
Raziskovanje in skrb za vode**
- 5.–9. r. OŠ **Dnevi dejavnosti**

Vsi zaposleni v Domu CŠOD Gorenje se veselimo sodelovanja z vami.

*Posebej pohvalimo
smučanje, ples, življenje v
naravi, naravoslovne vsebine,
cirkuške rekvizite, družabni
večer: RES, VSI STE SUPER!
(OŠ Cirila Kosmača Piran)*

CŠOD Jurček

Cesta na stadion 5

1330 Kočevje

01 893 10 30

031 607 573

jurcek@csod.si

V CŠOD Jurček smo pripravili nekaj zelo atraktivnih novosti, s katerimi želimo povečati izbor vsebin. Prav tako želimo doseči večje vključevanje vrtcev in razširiti našo dejavnost še za pete razrede osnovnih šol ter nadarjene (vikend programi za višje razrede OŠ in dijake).

Opozoriti želimo na zelo zanimiv **projektni teden KRAS**, ki je primeren za učence 4. in 5. razreda in **zajema ekologijo krasa, vegetacijo, živali krasa, doživljanje visokokraškega pragozda, likovno ustvarjanje, šport in preživetje v naravi**.

Prav tako je zanimiv **projekt RASTEM S KNJIGO**, namenjen vrtcem in prvošolčkom, ki jim omogoča zblíževanje s knjigo kot pisnim in slikovnim prenosnikom, zgodnje navajanje na rabo knjige, doživljanje in spoznavanje temeljnih in kvalitetnih literarnih del za otroke, poslušanje, razumevanje in doživljanje besedne umetnosti, spodbujanje jezikovnih zmožnosti (govor, besedni zaklad, komuniciranje, ustvarjanje besedil ...), spodbujanje ustvarjalnosti, razvijanje neverbalnih komunikacijskih spretnosti in spoznavanje simbolov pisnega jezika.

Nova ponudba CŠOD Jurček je tudi **učna vsebina NARAVOSLOVNI EKSPERIMENTI**, ki je primerna za 3., 4., in 5. razred osnovne šole.

Posebej želimo šole seznaniti s **tematskim tednom ČAROBNI GOZD**, ki smo ga pripravili za 1., 2., 3., 4., in 5. razrede osnovnih šol, saj je Kočevje v osrčju gozdov. Učenec, ki je vključen v ta tematski teden, raziskuje male in velike živali kraškega gozda, raziskuje na Gozdni učni poti Rožni studenec, prepozna gozdne cvetlice in drevesne orjake, s čolnom raziskuje poplavni gozd reke Rinže, sodeluje na kvizu »gozdne živali«, išče sledi gozdnih zveri v blatu in naredi odlitek iz mavca, v gozdu si poišče palico in splete vrv ter si izdela preprost lok, sodeluje pri iskanju »gozdnega zaklada«, si izdela preprosto piščalko, s pomočjo gozdnih materialov likovno ustvarja ...

Novost naših programov so tudi 3-dnevni **tabori PRAGOZD za nadarjene učence 7., 8., in 9. razredov ter srednješolce**. Zanje smo pripravili vikend program s poudarkom na raziskovalno-ustvarjalnih delavnicah, ki bodo potekale v osrčju kočevskih gozdov.

V CŠOD Jurček Kočevje sem prišla prvič. Pričakal me je odličen pedagoški team, ki je v celoti izpolnil pričakovanja dobre šole v naravi, ali celo bolje – presegel! ... Učitelji doma so sopomenka za odlične motivatorje. Učenci so to dokazovali s samostojnostjo, doslednostjo in vztrajnostjo. Srčno upam, da se še vidimo!

(OŠ Franca Rozmana Staneta, Maribor)

CŠOD Kavka

Livške Ravne 9
5222 Kobarid
05 384 40 20
031 607 574
kavka@csod.si

CŠOD Kavka se nahaja v vasi Livške Ravne nad Kobaridom, tik pod grebenom Kolovrata, po katerem poteka državna meja z Italijo.

Smo najbolj zahodni in drugi najvišje ležeči dom CŠOD. Do italijanske meje je le 300 m.

Ob lepem vremenu vidimo iz jedilnice Jadransko morje, hrvaški rt Savudrijo, slovenski Piran in Izolo, italijanski Tržič in Linjano, torej vidimo kar tri države!

Projektni teden PRVA SVETOVNA VOJNA

V času 1. svetovne vojne je po Kolovratu potekal obsežen sistem italijanske tretje obrambne črte. Danes po njem vodi **Pot miru** in nedaleč od CŠOD Kavka se nahaja **muzej na prostem s strelskimi jarki in kavernami**.

Namen programa je spoznati del soške fronte z različnih vidikov: zgodovinskega, geografskega, jezikovnega, umetnostnega ...

Projektni teden POSOČJE

Dolina Soče je ena prvih **evropskih destinacij odličnosti** (EDEN). To je projekt Evropske komisije, ki spodbuja trajnostni razvoj turizma.

Turizem je za Slovenijo pomembna gospodarska dejavnost, zato se v tednu posebej posvetimo predstavitvi različnih oblik turizma. Predstavljamo lepote Soške doline s čim več različnih vidikov: zgodovinskega, geografskega in kulinarčnega.

Učenci in dijaki lahko izdelajo: logotip, turistični letak, plakat, oblikujejo predlogo za majico, pripravijo in poizkusijo kobariške štruklje!

Projektni teden MEJE

Meja z Italijo je lučaj stran od našega doma, hkrati tu poteka **meja med alpskim in predalpskim svetom**, med **Južno in Srednjo Evropo**. Lahko si ogledamo **vegetacijske pasove**. Smo na zahodni **etnični meji**. Posočje je znano kot dolina adrenalina, kjer športniki dosegajo **meje svojih sposobnosti**. Kolovrat je posut z ostanki meja, kjer se je pred 100 leti bila **bitka za mejo**. Meje so pomembne tudi v vsakdanjem življenju; kdaj **mejo prestopimo**, presežemo, kdaj pravila lahko kršimo in kdaj ne. Otroci spoznavajo in predstavijo pojem meje divergentno na številnih področjih, ki se jih domislijo.

Zelo pohvalimo dejavnosti preživetja v naravi, pa osebje, vedno pripravljeno pomagati.
(OS Danile Kumar)

CSOD Kranjska Gora

Vitranška 9
4280 Kranjska Gora
04 588 15 84
031 607 575
krgora@csod.si

PROJEKTI TEDI V KRANJSKI GORI

Projektni tedni so namenjeni učencem od 7. do 9. razreda OŠ in dijakom SŠ. Izvajamo jih v okviru petdnevni programov. Učence oz. dijake razdelimo v manjše nehomogene skupine, ki skupaj pripravljajo projektno nalogo iz teme, ki jo izberejo prvi dan. Skupine imajo enako izvedbo terenskega dela z dnevnim zamikom. Med tednom pridobivajo podatke, ki jih uporabijo za pripravo projektne naloge. Pri pripravi in predstavitvi sodelujejo vsi učenci oz. dijaki, tako spodbujamo medsebojno sodelovanje in angažiranost vseh. Vsebine so medpredmetno povezane in tvorijo zaokroženo celoto.

NARAVNA IN KULTURNA DEDIŠČINA GORNJESAVSKE DOLINE

Namen projektnega tedna je ozavestiti pomen varovanja naravne in kulturne dediščine ter raziskovati naravno in kulturno dediščino Gornjesavske doline.

Vsebine:

- Raziskovanje življenja kmečkega človeka v 18. in začetku 19. stoletja ter razvoj Kranjske Gore iz kmečkega v turistični kraj
- Biografija in delo pisatelja Josipa Vandota
- Kolesarjenje z obiskom Slovenskega planinskega muzeja
- Ustanovitev, razvoj in delovanje Gorske reševalne službe

- Spoznavanje planinskih poti v slovenskih gorah
- Nevarnosti in preživetje v naravi z osnovami prve pomoči in orientacijo
- Zgodovina razvoja smučanja v Gornjesavski dolini v povezavi z razvojem turističnega gospodarstva
- Raziskovanje ekosistemov in endemičnih vrst organizmov v naravnem rezervatu Zelenci
- Raziskovanje voda, rastlinstva, živalstva in geologije v Triglavskem narodnem parku

ZDRAVO ŽIVLJENJE

Namen projektnega tedna je raziskovati delovanje svojega telesa, raziskovati pomen ohranjanja dobrega fizičnega in duševnega zdravja ter pridobivati znanje, spretnosti in sposobnosti o tem, kako tako zdravje doseči in ohranjati.

Vsebine:

- Vpliv različnih dejavnosti na srčno-žilni sistem in porabo energije v telesu (kolesarjenje, pohodništvo, veslanje ...)
- Kaj je zdrava hrana? Od česa je odvisna?
- Vpliv onesnaženosti okolja na človeško telo
- Pomen in vrste obnovljivih virov
- Pomen počitka, regeneracije, sproščanja in obvladovanje stresa
- Kako so za zdravo življenje skrbeli nekoč, kako skrbimo danes
- Pomen ohranjanja narave za zdravo življenje
- Kako upoštevanje načel varnosti vpliva na zdravo življenje
- Vpliv kajenja in uživanja alkohola na telo in procese v družbi
- Vpliv odvisnosti na zdravje človeka
- Pomen povezovanja posameznika s socialnim okoljem

Posebej želimo pohvaliti učenje na snegu in vsebino Triglavskega narodnega parka.
(OŠ Križe)

CŠOD Lipa

Črmošnjice 27

8333 Semič

07 306 76 08

031 607 576

lipa@csod.si

V CŠOD Lipa izvajamo šolo v naravi za vrtce in učence od 1. do 5. razreda že osemnajsto leto. Pestre dejavnosti potekajo v gozdu, ob potoku ali na bližnjih travnikih. Dom nudi kvalitetno namestitve v novih sobah, dobro hrano in veliko možnosti za aktivno preživljanje prostega časa in izvajanje dejavnosti ob domu (asfaltno igrišče, igrišče na mivki, večji peskovnik, igrala, kurišče, lokostrelsko strelišče, plezalna stena ...). Pri domu je izhodišče za Učno pot Divji potok in za označeno planinsko pot na Mirno goro, Gače in Brezovico, urejena pa je tudi pohodna pot ob Črmošnjici. Dom nudi tekaško opremo in program teka na smučeh za vrtce in učence od 1. do 5. razreda.

Naše novosti in posebnosti:

OHRANJANJE IZROČILA BELE KRAJINE: zaplešemo belokranjsko kolo, spoznavamo in izdelujemo izdelke domače obrti, se igramo pastirske igre in spomladi izdelujemo pastirska glasbila.

OB BISTREM POTOČKU – se urimo po naravnih ovirah, spoznavamo posebnosti Divjega potoka, raziskujemo življenje v in ob vodi, izdelujemo in postavljamo mlinčke ter spuščamo splave.

Izvajamo dva **TEMATSKA TEDNA: TEHNIŠKI TEDEN – ŽAGAM, BRUSIM, ZBIJAM**. Učenci od 2. do 5. razreda se urijo v zimskih mesecih urijo v rokovanju z orodji ter si izdelajo izdelek iz lesa, npr. ptičjo hišico.

ŽIVIMO ZDRAVO – V NARAVO izvajamo z učenci od 3. do 6. razreda. Taborniške veščine, orientacija, življenje v naravi, preizkušanje v različnih veščinah, s 5. in 6. razredom tudi orientacija z GPS-om in celodnevni izlet s kolesom in peš.

Izvajamo dva projektna tedna: **OBNOVLJIVI VIRI ENERGIJE**, za učence 4. in 5. razreda, kjer s sodobnimi pripomočki raziskujejo energijo vode, vetra in sonca. **GOZD** pa z učenci 3. in 4. Razreda: ekologija gozda, gibanje in orientacija v gozdu, ljudsko izročilo, pravljčni svet in likovno ustvarjanje.

NOVO: **VIKEND ZA NADARJENE** na temo **OBNOVLJIVI VIRI ENERGIJE** ali na temo **BIOTSKA PESTROST DIVJEGA POTOKA IN ANALIZA VODE**.

Ponovno bi prišli: zaradi domačnosti, gostoljubja, vseh doživetij pri pastirskih igrah, mlinčkah, splavih, nočnem pohodu s petrolejkami, plesa ... vsega.

(OŠ Elvire Vatovec Prade)

CSOD Medved

Medvedje Brdo 13

1373 Rovte

01 750 13 99

031 607 577

medved@csod.si

TRIDNEVNI PROGRAM ASTRONOMIJE

Starost: **6.–9. razred OŠ, program za nadarjene učence**

Trajanje: **od petka do nedelje; tudi med tednom – novembra, ko so noči dolge in predvidoma ne preveč hladne**

Medvedje Brdo je odlična točka za opazovanje nočnega neba. Tu se zdijo zvezde zelo zelo blizu. Nočno nebo opazujemo na velikem igrišču pred domom. Za opazovanje neba imamo vso potrebno opremo (teleskope, daljnogleda).

Delo učencev temelji na projektnem učnem delu. Uvodoma se bodo učenci na podlagi zanimanja za določene probleme razvrstili v skupine. Zastavili si bodo raziskovalne probleme. Skozi učni proces bo skupina učencev dosegla zastavljene cilje. Rezultate bodo predstavili ostalim učencem v drugih skupinah.

Program bodo izvajali učitelji Doma Medved in učitelji iz šole skupaj. Učitelji Doma Medved lahko pokrivajo področje naravoslovja, biologije, športne vzgoje, geografije, zgodovine, tehnike in tehnologije ter likovne vzgoje, učitelji iz šole pa iz področja slovenščine, fizike, matematike, glasbe in tujega jezika.

V domu imamo **pet kompletov Lego Mindstorms**. V sklopu programa astronomije lahko skupina 15 učencev program popestri z legorobotiko in svojega robota sprogramira za zapletene operacije na Marsu.

Za kvalitetnejšo izvedbo programa prosimo za pomoč navdušenega učitelja fizike in matematike s šole.

Učenci bodo imeli možnost obravnavati naslednje teme:

- Vrste objektov v vesolju, njihove oddaljenosti in velikosti: od Zemlje in teles v Sončevem sistemu preko zvezd do drugih galaksij – izvaja učitelj fizike ali matematike s šole, ki pripelje učence.
- Orientacija po nebu: vzhajanje in zahajanje zvezd, navidezno gibanje Sonca in teles Sončevega sistema, kako to vidimo na različnih mestih na Zemlji in kako bi to videli iz vesolja.
- Gradniki Sončevega sistema, primerjava z Zemljo.
- Opazovanja s teleskopom – različni pogledi skozi teleskop in kako si ustvarimo predstavo o opazovanem objektu.
- Astronomska opazovanja Lune, Sonca in planetov, pogledi na zvezde in gruča zvezd – kako lahko primerjamo ta opazovanja z opazovanjem Sonca.

Najlepša hvala za vožnjo na motornih saneh – čudovita izkušnja za vsakega učenca (in učitelja)... Pridemo tudi naslednje leto!

(Zavod za slepo in slabovidno mladino)

CŠOD Peca

Breg 13
2392 Mežica
02 823 61 84
031 342 901
peca@csod.si

NEPOZABNE PUSTOLOVŠČINE V NARAVI

Med aktivnim raziskovanjem narave vas na CŠOD Peca čakajo vznemirljiva doživetja, ki učence povezujejo, spodbujajo občutek solidarnosti in pripadnosti skupini ter vplivajo na razvoj ustvarjalnosti.

DISK GOLF – zdrav življenjski slog (novost v Sloveniji) Disk golf je igra, podobna tradicionalnemu golfu, pri kateri namesto udarjanja žogice s palico v luknjo mečemo disk v posebej oblikovano košaro z verigami ali preprosto v koš. Cilj igre je isti, končati **progo v naravi** s čim manj udarci oziroma meti. »Z diskom v naravo« je koncept, ki je na svojstven način združil in povezal modernega človeka z naravo. Ponuja priložnost aktivnega in zdravega načina preživljanja prostega časa vsakemu posamezniku ali skupini. Disk golf spoznate kot vsebino ali se udeležite tematskega tedna Disk golf – zdrav življenjski slog.

KDOR IŠČE, TA NAJDE – PECAKEČING ORIENTACIJA Pecakečing je igra lova na zaklade, ki z uporabo kombinacije orientacijskih tehničnih pripomočkov zemljevida, kompasa in GPS-naprave hkrati vodi udeležence do zanimivih ugank, preizkušenj in skritih predmetov. Je nepozabna pustolovščina s timskim reševanjem atraktivnih orientacijskih nalog. Dejavnost spoznate kot vsebino ali se udeležite tematskega tedna.

GEOLOGIJA IN DOŽIVLJAJSKI PARK Dom Peca leži v osrčju Geoparka Karavanke, ki je marca 2013 postal del Evropske (EGN) in Globalne (GGN) mreže geoparkov pod okriljem organizacije Unesco. Za boljše poznavanje geologije ponuja naslednje aktivnosti:

- geološke delavnice (Geoteden, Geodan)
- ogled etnološko-geološke učne poti Mežica
- obisk geoloških info točk
- ogled Podzemlja Pece (rudnika Mežica s kolesi ali vlakom), muzeja in **DOŽIVLJAJSKEGA PARKA**

MLADI EKOLOG Mladi ekolog je tematski teden, v katerem bodo učenci na zanimiv način spoznavali nekatere ekološke probleme, s katerimi se vsakodnevno soočamo. Ob tem se bodo naučili, da lahko prav vsakdo z majhnimi dejanji prispeva k varovanju okolja.

PLAVANJE Tečaj plavanja izvajamo v zimskem bazenu Ravne na Koroškem, ki je od Doma oddaljen pribl. 12 km. Zimski bazen je dimenzije 25 × 10m, globina vode je od 90 do 160 cm, temperatura vseskozi prijetnih 29,5 do 30 °C. Na Domu imamo dva učitelja plavanja.

ALPSKO SMUČANJE Šola alpskega smučanja izvajamo glede na izbiro šole na dveh smučiščih. Smučišče Črna na Koroškem je poznano tudi po smučarki Tini Maze in je oddaljeno 8 km. Smučišče Petzen – Avstrija je oddaljeno pribl. 20 km, nahaja se na 1700 m nadmorske višine. Cena smučarske vozovnice je 7 €/učenca. Šola lahko koristi svoj prevoz ali ga uredimo na Domu (Črna na Kor. 6 €/učenca/dan, Petzen 7 €/učenca/dan). V neposredni bližini Doma učenci osvojijo prve korake na tekaških smučeh (šola teka na smučeh), v Avstriji pod smučiščem se lahko preizkusijo v biatlonu z laserskimi puškami (2 €/učenca/dan).

Golf disk in pohod – super; »naj frizura« in rudnik Mežica sta naredila najmočnejši vtis. Učenci bi takoj podaljšali bivanje.

(OŠ Jurija Vege Moravče)

ČŠOD Planica

Rateče 167
4283 Rateče – Planica
04 588 45 76
051 634 697
planica@csod.si

ČŠOD Planica leži v ledeniški dolini Planica v severozahodnem delu Julijskih Alp. Rečemo ji tudi Dolina pod Poncami ali Dolina skakalnic. Dolina se razteza od naselja Rateče do planinske postojanke Doma v Tamarju, od tam naprej se dolina nadaljuje pod imenom Tamar. Planico na zahodni strani omejuje pogorje Ponc, na vzhodu Ciprnik in Sleme, na južni strani Mojstrovka, Travnik in Jalovec. Severno od Planice je tromeja, ki simbolično predstavlja stik različnih kultur, jezikov, navad in običajev.

V okolico Doma so vpeti programi, ki se odvijajo preko celega šolskega leta. V jesenskem in pomladanskem času je poudarek na **pohodništvu, plezanju, kolesarjenju, terenskem rolnanju, nordijski hoji in orientaciji**. V program so vpletene tudi vsebine **naravoslovnega in družboslovnega**

področja. V zimskem času je poudarek na **alpskem smučanju**, pomembno mesto imata hoja in tek na smučeh. Obstaja možnost, da se znotraj programa alpskega smučanja oblikuje skupina, ki prek tedna izvaja hojo in tek na smučeh namesto alpskega smučanja. Tako je zimska šola v naravi dostopna tudi vsem tistim, ki ne zmorejo stroškov, povezanih z alpskim smučanjem. Vse leto posebno mesto namenjamo zgodovini smučarskih skokov in poletov ter ogledu planiških skakalnic in letalnice.

Letošnja novost v ponudbi je

Tematski teden: **GORNIŠTVO**

Namenjen je osnovnošolcem od 5. do 9. razreda ter srednješolcem. Tematski teden zajema teoretične in praktične vsebine s področja pohodništva in gornišstva, poudarek je na aktivnem gibanju udeležencev ter spoznavanju zdravega načina življenja. V pomladanskem času izvajamo tudi **vikend programe za vrtce**. Izvedba teh programov temelji na prilagajanju vsaki skupini posebej, pripravljene vsebine so usklajene s kurikulumom za vrtce.

Z veseljem bomo še prišli: pogoji za delo so daleč najboljši, sodelovanje z zaposlenimi dobro, tako kot je potrebno, okolica prekrasna, ...
(OŠ Toneta Čufarja Jesenice)

CŠOD Planinka

Slivniško Pohorje 39

2208 Pohorje

02 603 24 21

031 607 578

planinka@csod.si

Program za nadarjene in projektni teden: **ORIENTACIJA**

Orientirati se pomeni najti svoj položaj v prostoru – in zakaj je to pomembno? Če vemo, kje smo, vemo tudi, kako priti do cilja.

Danes lahko pridemo do cilja tudi, če ne vemo, kje smo, in ne poznamo kraja, kjer smo se znašli.

Takrat nam pomagajo znanje, zemljevid in zmožnost orientiranja. Prednost šole v naravi je, da se praviloma dogaja v naravi. To pa je tudi najprimernejši prostor za učenje orientacije. Dejavnosti, prisotne v orientaciji, so v tesni povezavi z določenimi učnimi predmeti, predvsem s športno vzgojo, geografijo, matematiko, likovno vzgojo in slovenskim jezikom.

Starost: 4.–9. razred OŠ, SŠ

NOVE VSEBINE

Krpljanje

Krplje, ki jih nadenemo na pohodniške čevlje, s svojo površino zavirajo ugrezanje in omogočajo hojo ali tek po zasneženi pokrajini, pa naj gre za ravna ali strma območja. Gibanje ni zapleteno in je podobno nordijski hoji ali teku na smučeh, kar pomeni, da je primerno za otroke vseh starosti, ki skozi igro usvajajo pravilno gibanje ter razvijajo gibalne in funkcionalne sposobnosti, s tem ko se podajo na raziskovanje bližje ali daljše okolice.

Starost: 4.–9. razred OŠ, SŠ

Astronomija sonca – do 1/2 danska astronomija

Že na prvi pogled je Sonce videti kot preprosta vroča plinasta žoga. Zakaj bi ga torej pri nas hoteli gledati skozi kartonasto škatlo, mimo dolge plastične vodovodarske cevi, na notranji strani polivinilaste vreče ali na zunanji strani fasade, kaj šele skozi skoraj znanstvenofantastično vodikovo alfa svetlobo?

Morda zato, ker bi znalo biti zanimivo (in) drugačno.

Starost: 4.–9. razred OŠ, SŠ

Najbolj si bomo zapomnili sneženje 10. aprila, potoček, slap, kurjenje ognja, kolesarjenje ... in rojstni dan – da je bila zabava nad vse; filmček o Poljski (predstavitve gostujoče učiteljice s Poljske).

(OŠ Ivana Cankarja, Vrhnika)

CSOD Radenci

Gorenji Radenci 1a
8342 Stari trg ob Kolpi
01 894 38 20
031 684 805
radenci@csod.si

V CSOD Radenci izvajamo naravoslovne dejavnosti po dokaj ustaljenem programu, saj nam čudovito okolje daje odlične pogoje za raziskovanje in spoznavanje narave. Vsebine so utečene in kvalitetne, kar je posledica tri-najstletnih izkušenj. Pa vendar želimo vsake toliko časa dodati kaj novega, naprednega.

Prva tema je **VODNI VIRI V OKOLICI**. Namenjena je nadarjenim učencem. Za Belo krajino in Primorsko so znani tako imenovani **kali**. To so prastari zbiralniki vode za napajanje živine. Pri nas je kar lepo število le-teh in mnogi od njih so obnovljeni, saj Belokranjci veliko damo na kulturno dediščino. Drugi vir so številni **potoki**, ki se stekajo v Kolpo. Ti se nenehno spreminjajo, usihajo in naraščajo. Na njih se občasno postavijo mali **mlinčki**, ki so otrokom v veliko veselje. Tretji vir je **reka Kolpa**, v kateri najdemo veliko različnih živali, hkrati pa nam nudi razne športne aktivnosti. Vse te vire bodo učenci spoznali in raziskali. Primerjali bodo kvaliteto vode, med drugim tudi s kemično analizo in pa tudi v povezavi s temo varovanja okolja v Krajinskem parku Kolpa. V plitvinah bodo nabrali številne živali in jih pod lupo strokovno preučili. Nadalje bodo ugotavljali pomen teh virov za gospodarstvo, turizem in šport kraja. Da pa njihovo raziskovalno delo ne bi bilo monotono, se bodo spustili po reki s kanuji in kajaki in se morda na hitro tudi okopali.

Poleg naravoslovnih vsebin so pri nas najbolj pogoste teme s področja **KULTURNE DEDIŠČINE**.

Že dve leti imamo razpisani **projekt KULTURNA DEDIŠČINA BELE KRAJINE**, kjer proučujemo ljudsko izročilo vse od noše, pesmi, arhitekture in plesa. Letos želimo dodati temo o Uskokih, ki so zaznamovali življenje na skrajnem jugu Slovenije. Učenci bodo raziskovali, od kod in zakaj so se naselili v te kraje, kje se odraža njihov vpliv in podobno.

Za DNEVE DEJAVNOSTI smo letos ponudili tri različne športne dejavnosti. Poimenovali smo jih **Malo po vodi, malo po cesti in malo v steni**. To je raznolik izbor naših športnih vsebin: kanuizma, kolesarstva in plezanja, kjer se učenci srečajo športnimi panogami, ki jih sicer redko doživljajo.

Vsebine so bile tako odlično izbrane, da smo lahko res spoznali Belo krajino. Posebno so nam bile všeč peka pogače in hrenovk, izdelovanje pisanic in obisk kanjona.

(OŠ Malečnik)

CŠOD Rak

Rakov Škocjan 2
1380 Cerknica
01 709 3461
031 607 579
rak@csod.si

JAMARSTVO

Bi radi doživeli skrivnostni svet kraškega podzemlja? To vam omogoča tridnevni vikend program jamarstva v Rakovem Škocjanu. Učencem ponujamo atraktivne športno-raziskovalne dejavnosti v dolini reke Rak in podzemlju Rakovega Škocjana.

RAZISKUJEMO KRAS

Projektni teden je namenjen usmerjanju učencev v samostojno delo. Z obiskom in ogledom atraktivnih lokacij v Rakovem Škocjanu in bližnji okolici želimo učence motivirati za raziskovanje, ustvarjalno razmišljanje, reševanje problemov in ustvarjalno učenje. Pravična narava v Rakovem Škocjanu in okolici je kot nalašč za dejavnosti, ki smo jih pripravili za udeležence projektnega tedna.

Ob koncu tedna vsak posameznik izdela svoj lasten zapis dejavnosti in opis naravnih znamenitosti ter etnoloških posebnosti notranjskega krasa.

VARUHI ZEMLJE

Program, prilagojen otrokom, spodbuja njihovo domišljijo, vzbuja lepa čustva do narave, vzgaja varuhe Zemlje! Dejavnosti za varuhe naše Zemlje se začno v CŠOD Rak, nadaljujejo pa v šoli in v življenju otrok. To je program, ki predstavlja intenzivno in zelo močno učno izkušnjo. Namenjen je otrokom, starim od 9 do 11 let. Program se že več let izvaja v centrih Varuhov Zemlje na različnih lokacijah v svetu in v pomladi leta 2016 ga bodo prvič deležni tudi slovenski otroci. Vse pripomočke za izvedbo bodo učenci prejeli na CŠOD Rak, njihovi učitelji pa navodila in pomoč za dokončanje programa v šoli.

Namen programa Varuhi Zemlje je vzgoja mladih v osebe z osnovnim ekološkim razumevanjem in dobrim mnenjem o Zemlji in njenem življenju in v osebe, ki se ne bodo zavzele zgolj za svoja lahkotnejša življenja, temveč bodo svoje spoznanja in vedenjski slog posredovale tudi drugim.

Program Varuhi Zemlje je namenjen tistim šolskim učiteljem, ki si resnično želijo učne pustolovščine, ki bi njihove učence očarala in motivirala ter jih poslala na odpravo, ki jo bodo morali zaključiti kasneje. Program ne zadošča tistim, ki iščejo zgolj kratek in nepovezan oddih od učilnice oziroma pretežno družaben in rekreativen izlet. Program predstavlja dokaj intenzivno, visoko stimulirajočo učno izkušnjo, ki se mora določen čas nadaljevati v šoli.

Avtorja programa Varuhi Zemlje: Steve Van Matre in Bruce Johnson

Najmočnejši vtis je na nas naredil podzemni svet in nočni sprehod. Program je zelo zanimiv, učitelji pa zelo prijazni in strokovni.

(OŠ Dragotina Ketteja Ilirska Bistrica)

CSOD Soča

Dijaška ulica 14
5220 Tolmin
05 380 19 00
031 607 580
soca@csod.si

CSOD Soča leži na obrobju mesta Tolmin, na travnati polici, ki jo obdajata reki Tolminka in Soča. Veriga tolminskih Julijcev v ozadju daje domu alpski pridih, na zahodni strani nas pobočje Kolovrata deli od Slovenske Benečije.

Možnosti za program šole v naravi so zelo bogate na vseh področjih. Poudarek dajemo **naravoslovju**, kjer smaragdna reka Soča s pritoki in okoliška neokrnjena narava ponujata množico različnih dejavnosti. Tedenski program ŠVN kombiniramo s **športnimi vsebinami**, kjer smo letos dodali dve **NOVOSTi: nordijsko hojo** in predvsem **KANUIZEM**, za katerega verjamemo, da bo popestril bivanje in program v našem domu. Vse dejavnosti na terenu se za trenutek dotaknejo tudi tragične zgodovine 20. stoletja, Soška fronta Prve svetovne vojne je namreč zaznamovala naše kraje, kar se čuti in vidi na vsakem koraku. Vse to nas kar sili v medpredmetno izvajanje vsebin. Naši učitelji strokovno pokrivajo vsa omenjena področja, sposobni smo hitrega prilagajanja na zahteve in potrebe šol, ki nas obiščejo.

Ponudimo vam lahko tudi:

- projektni teden: **REKA SOČA – VIR ŽIVLJENJA NEKOČ, DANES, JUTRI**,
- vikend programe,
- program za OŠPP,
- prostor za bivanje in samostojno izvajanje vašega programa (hiša je dovolj velika, da lahko v njej dela več skupin naenkrat).

Ponovno želimo priti k vam, ker so vse izkušnje (tudi iz preteklih let) pozitivne. Energija kolektiva, prijaznost in pozitivna naravnost so naredili na nas zelo globok vtis.
(OŠ Danile Kumar)

CŠOD Škorpiljon

Veliki Boč 31 a
2353 Duh
02 656 58 31
031 607 581
skorpiljon@csod.si

»Ko Magnus galopira, svet se kar podira. Prah in čudež vsepovsod, nihče ne stopi mu na pot. Navijanje in mahanje, zraven pa še skakanje. Magnus je najboljši konj, ki vedno dela rompomom.«

Takšne in drugačne pesmice in zgodbe nastajajo spontano in ob navdušenju otrok nad konjički.

Posebnost našega doma so **ISLANDSKI KONJI**, s katerimi izvajamo program jahanja za začetnike.

Program omogoča celovito spoznavanje konja, saj učenec preživi daljši čas med konji, jih počisti in pokrtači, jim uredi grivo in rep, konju očisti kopita, ga osedla in odpelje v jahališče, kjer popolnoma samostojno osvoji prve osnove oziroma tehnike jahanja.

Program je namenjen:

- učencem osnovnih šol
- vrtcem
- srednjim šolam
- šolam s prilagojenim programom

»Šola v naravi s konji je bila nepozabno super doživetje, ki je na meni pustilo velik pečat. Konji so bili TOP, učitelji prav tako. Z veseljem bom še kdaj prišla.«
(Nika, 8. razred)

Novost na našem domu je **projekt MINI KMETIJA**.

Učencem od 1. do 3. razreda ter vrtcem ponujamo možnost šole v naravi na manjši kmetiji.

Vsak otrok obišče hlev, travnik, pašnik, spozna živali na kmetiji, pomaga hraniti zajce, kokoši ...

Šola v naravi na kmetiji je učenje, je izkušnja in spoznavanje. Zamenjati razred z uživanjem v naravi in obiskati hlev, povohati seno, si pripraviti zdravo kmečko malico, jahati islandske ponije, kidati gnoj v hlevu, opravljati delo na vrtu, speči kruh ob tabornem ognju – s tem posebnim doživetjem postane učenje dojemljivo s vsemi čutili.

Projekt ponuja:

- Jahanje islandskih ponijev
- Spoznavanje živali na kmetiji
- Spoznavanje dela na kmetiji
- Ustvarjamo v naravi
- Pastirčkove urice
- Kmečka olimpijada
- Zelenjava in sadje z domačega vrta
- Bilo je nekoč na kmetiji
- Mladi raziskovalec na kmetiji
- Šport na kmetiji

Poleg vseh vsebin nudimo še različne dejavnosti, ki potekajo v naravi, da otroci res dojemajo in začetijo odnos do narave ter razvijejo vrednote, ki so odločilne za nadaljnje življenje: raziskovanje in doživljanje narave v okolici Doma na tisoč in en način, športne aktivnosti: lokostrelstvo, tek na smučeh, kolesarjenje, nordijska hoja, pležuhanje ...

CŠOD Štrk

Spuhlja 34a
2250 Ptuj
02 778 50 41
031 607 582
strk@csod.si

Projektni teden: VODA – ČUDEŽNA TEKOČINA

Starost: 4. do 9. razred OŠ

Učenci v projektu opazujejo, **raziskujejo in določajo rastline in živali**. Merijo fizikalno-kemijske parametre. S pomočjo indikatorskih organizmov ugotavljajo kakovost vode.

Ogledajo si **čistilno napravo v Zabovcih** in jez v Markovcih za HE Formin. Ogledajo in seznanijo se s pomenom največjega umetnega jezera v Sloveniji – Ptujskega jezera in pomenom varovanja voda.

Učijo se tudi plavanja in uživajo v vodnih aktivnostih, kot so: **jadrnanje, vožnja s kanuji, vožnja z ladjo**. Kolesarijo ob reki Dravi in ob Ptujem jezru, pozimi pa se urijo v teku na smučeh.

S poučevanjem o pomenu vode spodbudimo tudi ustvarjalnost učencev, saj črpajo številne likovne in glasbene motive prav iz vodnega sveta.

Projektni teden: SPREHOD SKOZI SREDNJI VEK

Starost: 4. do 9. razred OŠ

Učenci v bližnjem najstarejšem slovenskem mestu Ptuj spoznajo način življenja v srednjem veku. Primerjajo življenje na podeželju in v mestih skozi zgodovino.

Prepletajo se družboslovne, naravoslovne, športne in tehniške vsebine (srednjeveške delavnice). Ob **ogledu gradov** Ptuj, Borl, Muretinci ter dvorca Dornava

in Dominkove domačije spoznajo **bivalno okolje plemstva v srednjem veku**, gradnjo gradov in prostore v gradu. Spoznajo **delo na polju**, orodje, prehrano in pijačo ter zelišča. Več o **viteštvu, lokostrelstvu**, preživetju, sabljanju, plezanju in premikih po vodi spoznajo pri športnih vsebinah. V **srednjeveških delavnicah** se seznanijo s pisavo (kaligrafijo) tistega časa, **izdelavo papirja, sveč**,

kiparstvo, lončarstvo in tkanje. Spoznajo **srednjeveške poklice**, kot so kmet, tlačan, vrvar, svečar, lončar, tkalec, orožar, vojak, usnjar, lesar, pisar, burkež, igralec, pevec in muzikant. **Izdelajo ščit, sabljo, lok in puščice ter katapult**.

Učenci spoznajo, da je bil zgodnji srednji vek zaznamovan z množičnim preselejevanjem ljudstev in z razpadom antike ter da visoki srednji vek pomeni čas urbanizacije Evrope, pa tudi vojaške ekspanzije in križarskih vojn.

Tematski teden: ŠPORTNI TEDNI

Starost: 4. do 9. razred OŠ

Trajanje: pet dni (od ponedeljka do petka)
ali vikend (od petka do nedelje)

Udeleženci bodo lahko izbirali med **različni športnimi tedni**:

1. tri- ali petdnevni športni program s poudarkom na **prilavi na kolesarski izpit in kolesarjenju**
2. tri- ali petdnevni športni program s poudarkom na **kolesarjenju, orientacijskem teku, kanuizmu** z možnostjo opravljanja »**barvnih vesel**«
3. tri- ali petdnevni športni program s poudarkom na **nadstandardnih športnih dejavnostih**, kot so spoznavanje z **osnovami golfa** na igrišču za golf na Ptuj, **boks** v Gym centru Zavec na Ptuj, jadrnanje z **jadrnicami razreda Optimist** na Ptujem jezru, **jahanje** islandskih konj na pokritem jahališču v Dornavi

Doplačilo za posamezne nadstandardne dejavnosti je od 5 do 6 € na udeleženca.

Poleg praktičnih dejavnosti se bodo udeleženci seznanili s teoretičnimi vsebinami delovanja človeškega telesa, motoričnimi sposobnostmi, nivoji obremenitev, športno prehrano, teoretičnimi osnovami športa in športnimi poškodbami.

Zagotovo se bi ponovno odločili za obisk doma: zaradi prijaznosti, odprtosti vseh zaposlenih, zelo dobre in okusne hrane, primerne lokacije, občutka domačnosti – stavba ima »dušo«

(OŠ Zbora odposlancev, Kočevje)

CŠOD Trilobit

Javorniški Rovt 25
4270 Jesenice
04 580 67 56
031 607 583
trilobit@csod.si

V prihodnjem šolskem letu bomo pričeli s tematskimi tedni **TEHNIKA VSEPOVSOD** in **POHODNIŠKI TEDEN Z ORIENTACIJO**.

V tednu Tehnika vsepovsod se učenci soočijo z različnimi tematikami s področja tehnike in tehnologije, s katerimi se srečujemo v življenju. Šola lahko izbere med temami, kot so: **Hidrocentrala Javorniški Rovt** (gonila, prenosi, merilni inštrumenti, prevodniki, izolatorji, elektrika, orodje ...), **Vodno zajetje**, porabniki vode v Domu in neposredni okolici; Tehnologija čiščenja vode (**čistilna naprava ob Domu**, maketa čistilne naprave); Tehnologija **oglarjenja**; **Zgodovina železarstva** – od prvih plavžev do sodobne proizvodnje jekla. Ob Domu imamo delujočo maketo stare **talilne peči**; Stara tehnologija rudarjenja – ogled **rudnika manganove rude**, prikaz rudarjenja nekoč; Preparacija fosilov; **Obdelava naravnega kamna** (žaganje, brušenje, poliranje, vrtnanje); Izdelava mozaika; Izdelava kalupov in odlivanje (fosilov) ter barvanje odlitkov; obrti – **izdelava umetnih vab za ribiče**; filcanje; Preživetje v naravi – izdelava ribiške palice, trnka in vabe; izdelava ognjišča, prižiganje ognja brez vžigalic in varnost; izdelava filtra za čiščenje vode ...

Pohodniški teden je športno obarvan in vezan na idealne naravne pogoje v okolici Doma za izvedbo pohodov in orientacije. Poudarek je na spoznavanju vpliva gibanja na organizem, varni hoji v naravi, osnovah orientacije in preživetju v naravi. V programu sta **dva daljša in dva krajša pohoda**, ki vključujeta dejavnosti, kot so **merjenje srčnega**

utripa, poraba kalorij, pomen nadomeščanja tekočine in mineralov, orientacija z naravnimi znaki, **kompasom**, **karto**, **GPS-om**, čiščenje vode v naravi, izdelava zavetišča v sili, osnove prve pomoči pri nezgodah v naravi, izdelava improviziranih nosil, kurjenje ognja ... Poleg tega so lahko po izboru šole vključene tudi druge dejavnosti (veslanje, plezanje, lokostrelstvo, užitne divje rastline ...).

Tridnevni tabor **za nadarjene »LEGOROBOTIKA IN OBNOVLJIVI VIRI ENERGIJE«** bo začel v začetku prihodnjega leta. Skupine nadarjenih bodo s pomočjo novih Lego sistemov opravljale razne poskuse in meritve. V Domu imamo na voljo štiri komplete Lego, prenosnike. Poskusi in meritve se bodo opravljali v naravi v okolici Doma, obiskali bomo tudi eno najstarejših elektrarn HE Javorniški Rovt, ki je v neposredni okolici Doma.

Še naprej je razpisan teden s splošnim programom, za okoliške šole ponujamo dneve dejavnosti, kot so športni dan (veslanje, plezanje, lokostrelstvo) in naravoslovni dan Kamnine in prst.

Ponovno bi prišli, saj so učenci doživeli zanimiv in znanstveno ter športno bogat teden. Močan vtis je na nas naredila prijaznost in razpoložljivost učiteljev in zaposlenih ter prijetnost v bivalnih prostorih. (OŠ »Fran Venturini« Boršt – večstopenjska šola »J. Pangerc« Dolina)

CSOD Vojsko

Vojsko 21
5280 Idrija
05 374 20 30
031 607 584
vojsko@csod.si

ROBOTIKA Z LEGO MINDSTORMS za nadarjene

Ciljna skupina: od 5. do 9. razreda osnovne šole – za skupine 25–30 učencev

Program je 3-dnevni tedenski ali vikend program. Lahko se kombinira s programom SPOZNAJMO IN POVEŽIMO SE za nadarjene.

Učenci se s pomočjo setov Lego Mindstorms Education naučijo osnovnih ukazov za programiranje robota. S nadgradnjo osnovnega modela robota ter programiranjem poskušajo z robotom uspešno opraviti različno zahtevne naloge. Pri delu uporabljajo matematično logično mišljenje, so ustvarjalni, velik poudarek in potreba je po dobrem medsebojnem sodelovanju v skupini, ki je pogoj za dovolj dobre rezultate.

Program vključuje **maksimalno do 15 pedagoških ur robotike**. Ostale vsebine (1 večerna animacija – 2 PU, 1 popoldne – 3 PU) lahko izberejo učitelji šole izmed drugih predlaganih vsebin.

SPOZNAJMO IN POVEŽIMO SE za nadarjene ali projektni teden

Ciljna skupina: od 4. do 9. razreda osnovne šole

Program je 3-dnevni tedenski ali vikend program. Lahko se kombinira s programom **ROBOTIKA za nadarjene**.

Program »Spoznamo in povežimo se« vključuje **maksimalno do 20 pedagoških ur** različnih delavnic s področja socializacije, »teambuildinga«, medosebnih odnosov, komunikacije, zaupanja, razvijanja pozitivne samopodobe.

ŠOLA V NARAVI Z ROBOTIKO (LEGO MINDSTORMS EDUCATION)

Ciljna skupina: od 5. do 9. razreda osnovne šole

Teden šole v naravi z robotiko vključuje po 8 pedagoških ur robotike na učenca, preostali čas pa je namenjen izvajanju drugih vsebin iz pripadajočega Načrta ŠVN.

Učenci sestavijo osnovni **model robota** (Lego Mindstorms) in se naučijo osnovnih ukazov za programiranje. Ukaze spreminjajo in preizkušajo njihov vpliv na robota. Ko se naučijo osnov programiranja robota, dobijo naloge različnih težavnostnih stopenj, ki naj bi jih robot opravil. Robota morajo ustrezno nadgraditi ter ga tudi pravilno sprogramirati, da naloge na koncu uspešno opravi. Delo pri robotiki vključuje veliko logičnega mišljenja, sklepanja, preizkušanja, popravljanja, dopolnjevanja, kreativnosti in timskega dela.

CŠOD Vojsko

Vojsko 21
5280 Idrija
05 374 20 30
031 607 584
vojsko@csod.si

Tematski teden: MIZICA, POGRNI SE (gospodinjstvi teden)

Ciljne skupine: prvenstveno za učence 5. in 6. razreda, primerno tudi za učence 4., 7., 8. in 9. razreda

Tematski teden »Mizica, pogrni se« je v prvi vrsti dopolnilo k pouku gospodinjstva in naravoslovja v 5. in 6. razredu osnovne šole, pripomore pa tudi k splošni razgledanosti in samostojnosti odraščajoče mladine.

Program zajema:

- delavnice in predavanja o hrani in prehrani (sestava hrane, hranilne snovi, zdrava prehrana, priprava zdravih jedilnikov, alergije na hrano ...) ter bontonu prehranjevanja,
- delavnice priprave pogrinjkov, estetskega oblikovanja prtičkov, dekoriranja krožnikov, jedi,
- kuharske delavnice (izdelava žlikrofov, izdelava presnih sladic, peka piškotov),
- delavnice osnovnih ročnih del (šivanje, klekljanje, tkanje, vozlanje).

V programu je za vsak dan predvidena vsaj ena ali dve tematski delavnici. Zaradi potrebe po gibanju se preostali čas v programu nameni raznim športnim ali drugim dejavnostim izmed predlaganih vsebin.

V okviru tematskega tedna **OD ČIPKE DO ŽLIKROFOV** učenci preko različnih dejavnosti spoznavajo bogato kulturno, tehniško ter naravoslovno dediščino Idrije in okolice.

NOVE VSEBINE: robotika, nordijska hoja, **šivanje, ročkanje – pletenje z rokami**, orientacijske igre, borilne igre.

Posebej bi pohvalili šaljive in nagajive igre. Globoko se nam je vtisnilo to, da so vsi naši učenci prišli v Sneženo jamo in zmogli pohod na slapove Gačnika.
(OŠ dr. Slavka Gruma Zagorje)

CSOD MP Kurent

Osojnikova 9
2250 Ptuj
02 771 08 14
yhptuj@csod.si

CSOD Kurent je namenjen izvajanju **tečajev plavanja v Ptujskih termah**. Tečaje izvajajo učitelji plavanja gostujoče šole ali po dogovoru učitelji plavanja iz Plavalnega kluba Ptuj.

V domu Kurent je zaposlena učiteljica družboslovja. Ob plavalni šoli učenci spoznavajo in odkrivajo **najstarejše mesto** v Sloveniji. Potujejo v čas Rimljanov, ko je ob reki Dravi zrastle rimsko mesto Petoviona, ki je imelo več prebivalcev, kot jih ima **Ptuj** danes. Sprehajajo se po srednjeveškem mestu, kjer so še vidne sledi življenja, ki se je odvijalo med ozkimi in starimi ulicami, kjer še diši po preteklosti. Skozi pravljice in delavnice spoznavajo najznamenitejši pustni lik na tem območju – kurenta.

Grad s Pokrajinskim muzejem Ptuj, kjer je ohranjenih veliko zanimivih in starih predmetov, **Knjižnica Ivana Potrča, od leta 2009 uvrščena med najlepše evropske knjižnice**, še delujoči Minoritski samostan z bogato knjižnico in knjigami, starimi do petsto let, reka Drava, ki se zaradi potreb delovanja HE Formin preoblikuje v jezero, ki ga Ptujčani imenujejo morje in ponuja možnosti vodnih športov, so nekatere od znamenitosti in posebnosti ter ponujajo pester in zanimiv izbor.

Skupaj z učiteljem CSOD vam bomo z različnimi delavnicami in aktivnostmi poskušali pričarati mesto, kot je nekoč bilo, in vam pokazati mnoge njegove kulturne in naravne lepote, ki so se ohranile vse do današnjih dni.

V terminih od maja do oktobra bodo lahko učenci raziskovali Ptujsko jezero in se zapeljali s kanuji.

V okviru programa se bodo tako (po vnaprejšnjem dogovoru z vodjem doma Štrk) prepletale družboslovne, naravoslovne in športne vsebine.

ENODNEVNI PROGRAMI DNEVNIH CENTROV ČŠOD

NARAVOSLOVNI DNEVI

Program	Lokacija
Arboretum Volčji Potok	Arboretum Volčji Potok
Izdelava herbarija in spoznavanje dreves	Arboretum Volčji Potok
Izdelava določevalnih ključev in spoznavanje dreves	Arboretum Volčji Potok
Čebelarški dan: Od cveta do medu	Čebelarški center Slovenije v Lukovici
Jama Dimnice in kontaktni kras Matarskega podolja	Vas Slivje, jama Dimnica, Matarsko podolje
Kraški rob	Socerb - Osp
Naravni spomenik Rakov Škocjan	Rakov Škocjan
Krajinski park Strunjan	Strunjan
Ljubljansko Barje	Barje
Novo mesto, zelišča in termalni vrelci	Dolenjska
Pečemo kruh v Beli krajini	Bela krajina
Šola življenja in naravne lepote Lisce	Posavje
Ajdovski dvorec in Grad Sevnica	Posavje
Zeliščarska kmetija in Brežice	Posavje
Več o pticah	

Enodnevni program za nadarjene: VEČ O PTICAH

Programi so namenjeni skupinam nadarjenih učencev druge in tretje triade, ki jih zanima ornitologija. Izvajali jih bomo **ob sobotah**. Ponujamo štiri različne ornitološke programe.

- 1. Ekскурzija na izliv Soče (Italija)** bo celodnevna ekskurzija (februar, marec), v kateri bodo učenci obiskali ornitološki park in ob pomoči izkušenih ornitologov s teleskopi in daljnogledi opazovali in spoznavali številne ptice, ki tam prezimujejo.
- 2. Nočno štetje ptic** bomo izvajali ob 22. uri na Ljubljanskem barju v drugi polovici maja. Po kratkem uvodu bomo v popolni tišini poslušali oglašanje ptic (kosca) in na podlagi oglašanja šteli njihovo prisotnost. Delavnica je primerna le za učence tretje triade.
- 3. Spoznavanje ptic in obročkanje** bo potekalo na ornitološki postaji na Vrhniki. Delavnico bomo začeli ob 8. uri jutraj, saj morajo ornitologi ponoči ujeti ptice čim hitreje obročkati in spet spustiti v naravo. Učenci bodo spoznali pomen obročkanja in različne vrste ptic.
- 4. Več o pticah – ornitološki dan** bo potekal v Arboretumu Volčji Potok in na Zbiljskem jezeru ali v Hrašah. Učenci bodo spoznali telesno zgradbo ptičev, pomen ptic v našem okolju in njihovo uvrstitev v sistem. V naravi bodo opazovali in prepoznavali različne vrste ptic, poslušali in določali njihovo oglašanje in se spoznali z obročkanjem ptic. Lahko bodo tudi izdelali gnezdilnico ali krmilnico.

Naravoslovni dan: ARBORETUM VOLČJI POTOK

V Arboretumu organiziramo naravoslovne dni za osnovnošolce in srednješolce v vseh letnih časih. Program je prilagojen učnemu načrtu in letnemu času.

Uvedli smo jesenski naravoslovni dan z delavnico: **Izdelava herbarija in spoznavanje dreves** in zimski naravoslovni dan z delavnico: **Izdelava določevalnih ključev in spoznavanje dreves**. Po prvem letu sta obe novosti dobro sprejeti. Vabljeni tudi vi!

Čebelarški dan: OD CVETA DO MEDU

Na Čebelarškem centru Slovenije v Lukovici pri Brdu učiteljci CŠOD s pomočjo strokovnjakov s Čebelarške zveze Slovenije povedeta učence v svet čebel: spoznajo zgradbo čebele, njeno socialno življenje, medovite rastline, pomen čebel za človeka, tradicijo čebelarstva v Sloveniji. Učenci se lahko udeležijo različnih delavnic, kjer spoznajo in poskusijo čebelje pridelke, izdelajo svečke iz voska, si ogledajo laboratorij.

Naravoslovni dan: JAMA DIMNICE IN MATARSKO PODOLJE

– odkrijemo pojave na stiku med normalnim in kraškim površjem ter klimo, rastje, genezo kraškega podzemlja ter mikro in makro kraške pojave ob učni poti.

Naravoslovni dan: NARAVNI SPOMENIK NA KRAŠKEM ROBU

omogoča ne le videti prehod med Istro in Krasom, ampak tudi odnos človeka do podzemlja v Sveti jami, edini s cerkvijo, in se srečati z glagolico ter najstarejšo hišo v Sloveniji.

Naravoslovni dan: RAKOV ŠKOCJAN

– na poti od malega do velikega naravnega mostu spoznavamo kraško hidrologijo, gozdne sestoje, gospodarski pomen vode, življenje v podzemlju ...

Naravoslovni dan: KRAJINSKI PARK STRUNJAN

omogoča spoznati antropogeno krajino s solinami in zadnjo neokrnjeno slovensko obalo z najvišjim klifom in rastjem ter tehnično dediščino z gospodarskimi dejavnostmi.

Naravoslovni dan: LJUBLJANSKO BARJE

Na pragu slovenske prestolnice se razprostira Ljubljansko barje, ki je življenjski prostor mnogim živalskim in rastlinskim vrstam. Je ostanek najjužnejšega evropskega visokega barja, od leta 2008 razglašeno za krajinski park, prazgodovinska kolišča pa so od leta 2011 vpisana na Unescov Seznam svetovne dediščine. Poleg naravnih vrednot je bogata tudi barjanska kulturna dediščina. Vendar pa človekovi posegi prispevajo k izginjanju tovrstnih habitatov in vrst, ki jih poseljujejo.

V programu so združene naravoslovne, geografske, ekološke, zgodovinske in umetnostne vsebine.

Naravoslovni dan: NOVO MESTO, ZELIŠČA IN THERMALNI VRELCI

Po sledeh in v njegovo zgodovino vse do današnjega dne nas vodi staro mestno jedro Novega mesta. V bližnji okolici obiščemo zeliščarsko kmetijo in svoj raziskovalni duh osvežimo v termalni vodi.

Naravoslovni dan: PEČEMO KRUH V BELI KRAJINI

V Metliki spoznamo staro mestno jedro in na domačiji dobrot ob pomoči belokranjske kuharice pripravimo hlebček kruha s pečenjem v krušni peči. Poznavanje Bele krajine doživimo v učni uri naših babic in dedkov z izjemno bogatim ljudskim izročilom.

Naravoslovni dan: ŠOLA ŽIVLJENJA IN NARAVNE LEPOTE LISCE

Na Posavskem hribovju spoznamo Šolo življenja v skupnosti in izvedemo delavnico o odvisnosti.

V enournem pohodu se povzpnejo na najvišji vrh Lisca. V naravoslovnem dnevu izvedemo različne delavnice v neokrnjeni naravi in spoznamo vlogo radarske meteorološke postaje.

Naravoslovni dan: AJDOVSKI GRADEC IN GRAD SEVNICA

Na vzpetini spoznamo arheološko najdišče Ajdovski gradec in ga rekonstruiramo v maketni izvedbi ter raziščemo biotsko pestrost ob parku. V njegovi veličini spoznamo Grad Sevnica s pestrimi zbirkami.

Naravoslovni dan: ZELIŠČARSKA KMETIJA IN BREŽICE

Izkustveno učenje gojenja in pestrosti zelišč spoznamo na zeliščarski kmetiji. Znamenitosti mesta Brežice spoznamo v sprehodu iz severne smeri do Gradu Brežice, kjer se seznanimo z zgodovino, zbirkami, razstavami in občudujemo edinstveno Viteško dvorano.

KULTURNI DNEVI

Program	Lokacija
Mesto Ljubljana	Ljubljana
2000 let Emone	Ljubljana
Čebelarstvo nekoč in danes	Čopova hiša, Janšev čebelnjak
Po poti kulturne dediščine	Prešernova, Finžgarjeva, Jalnova, Čopova hiša in Janšev čebelnjak
Po Prešernovih stopinjah	Vrba, Kranj, Ljubljana ali Vrba in delavnice v Čopovi hiši (za 3.–6. r.)
Groharjeva hiša v Sorici	Sorica
Po Groharjevi poti	Sorica
Začetki slovenske književnosti na Dolenjskem in Krka	Dolenjska (Rašica – Krka – Muljava)
Novo mesto – mesto situl in Krka	Dolenjska (Novo mesto)

Kulturni dan: MESTO LJUBLJANA

Ljubljana je upravno, politično, kulturno, znanstveno, šolsko, gospodarsko in prometno središče naše države. Ljubljanski prostor ima pomembno vlogo že od prazgodovine naprej.

Sprehodimo se po ljubljanskih ulicah, trgih in mostovih, ogledamo si pomembne kulturne in upravne ustanove, vzpnemo se na ljubljanski grad, obiščemo živilsko tržnico ter se ob spomenikih spominjamo življenja in dela naših umetnikov in znanstvenikov. Seznanimo se z aktualnimi dogodki v mestu, začutimo utrip mestnega življenja, preizkušamo se v orientaciji in upoštevanju cestnoprometnih predpisov ter skrbimo za kulturno dediščino. V okviru kulturnega dne se lahko dogovorimo tudi za voden ogled kulturnih ali upravnih ustanov.

Kulturni dan: 2000 LET EMONE

Lani smo praznovali 2000 let od nastanka Colonie Iulie Emonae, prvega rimskega mesta na ozemlju današnje Slovenije. V ljubljanskem središču odkrivamo obdobje, ki je pustilo močan pečat sedanosti. Raziskujemo ostanke antične prednice Ljubljane, spoznavamo življenje ter izjemno kakovostno bivalno kulturo emonskih meščanov.

Možno je podaljšanje dejavnosti z ogledom razstave Rimske zgodbe s stičišča svetov v Narodnem muzeju.

Kulturni dan: ČEBELARSTVO NEKOČ IN DANES

Na kulturnem dnevu bomo obiskali Janšev čebelnjak, ki je poslikan s panjskimi končnicami. Vsak učenec si bo izbral eno, ki jo bo potem narisal; iz vseh bomo sestavili maketo čebelnjaka. Govorili bomo o življenju čebel, o pomenu njihovega dela, o različnih vrstah medu ... Med bomo tudi poskusili in se prepričali, da imajo različne vrste različne okuse. Za konec bomo naredili svečke iz čebeljega voska.

Kulturni dan: PO POTI KULTURNE DEDIŠČINE

V vaseh pod Stolom je zibelka slovenske kulture. Nikjer drugje v Sloveniji ni bilo na tako majhnem območju rojenih toliko pomembnih ljudi za naš narod. Literarno popotovanje začnemo v Vrbi, Prešernovi rojstni vasi. Nadaljujemo na Rodine, kjer se je rodil pisatelj Janez Jalen, pisec Bobrov. V Doslovčah stoji Finžgarjeva rojstna hiša, kjer bomo poslušali tudi pisateljeve spomine na očeta. Na Breznici stoji Janšev čebelnjak, okrašen s panjskimi končnicami, in v Žirovnici spominska hiša Prešernovega prijatelja Matije Čopa. Pogovore o literaturi bodo spremljali utrinki iz življenja v preteklosti in čudoviti pogledi na Julijske Alpe, Karavanke in Deželo z Blejskim kotom.

Kulturni dan: PO PREŠERNOVIH STOPINJAH

Z učenci prve in druge triade obiščemo Prešernovo rojstno hišo. Pogovarjamo se o življenju nekoč, pogledamo stare predmete, jih poimenujemo in ugotavljamo, za kaj so jih uporabljali. V čas in prostor umestimo Prešernovo življenje in delo. Sprehodimo se po vasi, gremo do stare lipe, do Prešernovega spomenika, vidimo tudi cerkev svetega Marka. Utrinke strnemo v delavnice v Čopovi hiši. Narišemo Prešernov portret, izdelamo razglednice, rišemo na steklo, oblikujemo glino, izdelamo plakat ...

Učenci osmih in devetih razredov poglobljeno spoznavajo Prešernovo življenje na treh lokacijah: v Ljubljani, v Kranju in v Vrbi. Obiščemo lokacije, ki so povezane s Prešernovim življenjem in delom, in jih prepletemo z recitalom Prešernovih pesmi.

Kulturni dan: GROHARJEVA HIŠA

V Sorici stoji rojstna hiša slikarja Ivana Groharja, ki vas popelje v čudoviti svet glasbe in likovne umetnosti. V glasbeni delavnici se učenci sproščeno srečujejo s posameznimi glasbili, spoznajo ritmična in melodična tolkala in zaigrajo v orkestru. V slikarskem ateljeju se naučimo, da se slikar nikoli ne zmoti. Vsak si nariše svojo sliko, risbo, ki jo na koncu odnese domov. Po končanih delavnicah si ogledamo še Groharjevo galerijo, njegovo spominsko sobo ter etnografski muzej.

Športno-kulturni dan: PO GROHARJEVI POTI

Po končanem programu v Groharjevi hiši se lahko odpravimo še na pohod. Sprehodimo se po vasi in spoznamo etnografsko in stavbno dediščino kraja, lahko obiščemo slikovito vasico Spodnje Danje, ali pa prehodimo pot, po kateri je Ivan Grohar hodil v šolo.

Kulturni dan: ZAČETKI SLOVENSKE KNJIŽEVNOSTI NA DOLENJSKEM IN KRKA

Kraška dolenska pokrajina nam razkriva prve začetke slovenske književnosti. Spoznamo Trubarjevo domačijo, pot nadaljujemo do izvira reke Krke v Krški jami in na Muljavi obiščemo rojstno hišo Josipa Jurčiča.

Kulturni dan: NOVO MESTO – MESTO SITUL IN KRKA

V objemu reke Krke na dvigajočem skalnatem polotoku leži Novo mesto. Bogato arheološko dediščino spoznamo v Dolenjskem muzeju, kjer izdelamo situlsko sliko. Pot se nadaljuje v spoznavanje obrata Notol, največje naložbe v farmacevtski industriji Krkine zgodovine.

TEHNIŠKI DNEVI

Program	Lokacija
Muzej premogovništva Velenje	Velenje
Energetski poligon MIC Velenje	Velenje
Eko Terme Snovik	Snovik
Domače obrti v Veržeju	Veržej
Tehniški muzej Slovenije – Bistra	Bistra
Muzej pošte in telekomunikacij – Polhov Gradec	Polhov Gradec
Luka Koper	Koper

Tehniški dan:

MUZEJ PREMGOVNIŠTVA SLOVENIJE VELENJE

skupaj s CŠOD po enoletnem premoru znova ponuja programe, ki bodo enkratno dogodivščino spusta v rudarske rove povezali s tradicijo premogovniške dejavnosti in s posledicami, ki jih je izkopavanje povzročilo okolju in prostoru v Šaleški dolini.

Tehniški dan:

ENERGETSKI POLIGON MEDPODJETNIŠKEGA IZOBRAŽEVALNEGA CENTRA Velenje – MIC

je izbira, ki bo učencem na praktičen način (delavnice) približala področja **energetike, trajnostnega razvoja, učinkovite rabe in obnovljivih virov energije**.

Tehniški dan: EKO TERME SNOVIK

V neokrnjeni naravi Tuhinjske doline, kjer je narava ljudem poklonila tudi zdravilne vrelce, na osnovi katerih so se razvile EKO Terme Snovik, kjer učencem poskušamo pokazati, kaj pomeni odgovorno ravnanje z okoljem in pomen obnovljivih virov energije za zmanjšanje onesnaževanja našega planeta. Pod Kamniško-Savinjskimi Alpami bodo učenci spoznavali možnosti, ki jih narava ponuja v obliki termalnih vrelcev.

Tehniški dan: DOMAČE OBRTI V VERŽJU

Namenjen je aktivnemu spoznavanju kulturne dediščine rokodelstva Pomurja v centru DUO. Učenci se skozi rokodelske delavnice, ki jih vodijo posamezni mojstri (lončarstvo, oblikovanje keramike, pletenje iz šibja, slame, ličja, polstenje, izdelovanje rož iz krep papirja, pirhov, lectovih src idr.), seznani z rokodelsko dediščino in sami izdelujejo izdelke domače in umetnostne obrti.

Tehniški dan: MUZEJ POŠTE IN TELEKOMUNIKACIJ POLHOV GRADEC

Moderni muzej v Polhovem Gradcu nudi učencem vpogled v razvoj pošte in telekomunikacij. Brez telefona in računalnika si današnjega življenja ne predstavljamo več. Kako kratek čas je bil potreben, da smo od pisnih sporočil prešli na moderne načine prenašanja sporočil, vidijo v muzeju. Na tehniškem dnevu lahko učenci izdelajo poštni rog, poštno kapo, telegraf, štampljko ...

Tehniški dan: LUKA KOPER

nam predstavi izgradnjo пристanišča na morju in posledice ter dejavnosti in opremo »tovarne brez dimnikov« od naprav na terminalnih do skrbi za okolje.

EKSKURZIJE

Program	Lokacija
Avstrijska Koroška	Avstrijska Koroška
Prekmurje	Prekmurje
Kras in Primorje	Kozina
Trst	Trst
Po graničarskih stezah od Ankarana do Škofij	Od Ankarana do Škofij
Voda skozi kras	Od Kozine do Rižane
Reka sedmih imen	Planina
V Zagreb z vlakom	Zagreb – mesto
Gradovi ob Savi in energija	Posavje
Po poti novejšje zgodovine Dolenjska – Bela krajina	Dolenjska – Bela krajina
Po Beli krajini ob Kolpi navzgor	Bela krajina

Ekskurzija:

NA AVSTRIJSKO KOROŠKO

Obiskali bomo nekaj znamenitosti avstrijske dežele Koroške, poleg tega pa spoznavali tudi našo zgodovino. Govorili bomo o Karantaniji, zgodovini krščanstva, koroškem plebiscitu, slovenski manjšini na Koroškem ... Obiskali bomo grad Ostrovia, cerkev Gospe svete, vojvodski prestol, knežji kamen, glavno mesto Celovec in Vrbsko jezero.

Ekskurzija: PREKMURJE

Prekmurje vas vabi, da ga obiščete in si ogledate vse njegove naravne lepote in značilnosti, bogato tradicijo, ki jo ljudje ob Muri ohranjajo kot del kulturne dediščine, ki je nekoč predstavljala način preživetja. **NOVOST: možnost izvedbe večdnevnega programa (vikend, ali 2–3 dnevni)!**

Ekskurzija: KRAS IN PRIMORJE

zdrži spoznavanje razlik v tipih površja, rastja, klime in sožitja človeka z naravo, lahko tudi obisk torklje ... med planoto Kras in Šavrinijo z lagunskimi in abrazijskimi obalami.

Ekskurzija: V TRST

Odkrivamo pomembne Slovence, njihovo prisotnost, kot je Slovenski narodni dom, kulturne znamenitosti, med katerimi so objekti šestih religij in rimsko gledališče, ter naravoslovni pomen s spelovivarijem.

Ekskurzija: PO GRANIČARSKIH STEZAH

nam odkriva stare kamnolome, gradišča, kaverne, Resslov gaj, asimetrične doline ... na pohodu med Ankaranom in Škorijami.

Ekskurzija: VODA SKOZI KRAS

omogoča aktivno spoznavanje pretakanja vode v zaledju vodovodnih zajetij, od ponora v slepi dolini skozi jamo Dimnice (edino zajetje vodotoka v kraškem podzemlju na svetu) do kraškega izvira Rižane in predelave »surove« v prečiščeno vodo z ultrafiltracijo (natočimo si neklorirano vodo) v sistemu cevovodov do domače pipe.

Ekskurzija: REKA SEDMERIH IMEN

Preko kraških polj Notranjskega podolja in Pivške kotline se pojavljajo vode kraške Ljubljanice pod različnimi imeni. Ker naj bi bilo teh ponikalnic šest, jo imenujemo **reka sedmerih imen**. Pot nas vodi v izvorno Planinsko jamo (izjemno sotočje rek Pivka in Rak) in preko kraške doline Rakovega Škocjana (skrivnosti udorne doline) se povzpne na Cerknjsko polje s presihajoči jezerom s tisočnimi obrazy. Lahko se povzpne na razgledno točko, coprniško Slivnico.

Ekskurzija: V ZAGREB Z VLAKOM

V glavno mesto sosednje Republike Hrvaške Zagreb se odpeljemo z vlakom. Ob sprehodu spoznavamo čudovite parke, ulice, znamenitosti in pomembne zgradbe v Donjem gradu in na Gornjem gradu, združena Gradec in Kaptol, na katerega se popeljemo z mestno vzpenjačo. Pot nadaljujemo mimo tržnice vse do katedrale v Zagrebu, mimo Univerze v Zagrebu, muzejev, kulturnih ustanov vse do ogleda botaničnega vrta s povratkom na glavni kolodvor.

Ekskurzija: GRADOVI OB SAVI IN ENERGIJA

Kjer reka Sava pridobi širino v razširjeno Savsko dolino, se začenja Posavje. Ob gradu Novi dvor spoznamo drevesne vrste z vsega sveta, si ogledamo hidroelektrarno HE Vrhovc in njihovo delujočo sončno elektrarno. Občudujemo Grad Sevnica in spoznamo zgodovino Gradu Rajhenburg.

Potovanje v svet energije in energetike, po panoramski vožnji skozi mestno jedro Krškega, izkustveno doživimo v interaktivnem multimedijem centru. Edinstveno in bogato kulturnoumetniško dediščino Slovenije spoznamo v Gradu Brežice.

Ekskurzija: PO POTI NOVEJŠE ZGODOVINE DOLENJSKA – BELA KRAJINA

V zaključku 19. stoletja je Novo mesto doživelo društveni, gospodarski, socialni in kulturni razcvet. Spoznamo bogat arhiv Novejše zgodovine za Dolenjsko v Dolenjskem muzeju, vlogo Baze 20 v Kočevskim gozdovih, nekdanje vojaško letališče Otok, Grad Metlika in park pod gradom z obeležji in se udeležimo učne ure v OŠ pred 60 leti.

Ekskurzija: PO BELI KRAJINI OB KOLPI NAVZGOR

Na sončni strani Gorjancev spoznavamo bogato dediščino, posebnosti in znamenitosti krajine v učni uri. Spoznamo mesto Metlika in si v območju arheoloških najdišč ogledamo gomile in najdbe iz časa Keltov. Sprostitev ob reki Kolpi nadaljujemo s kolesi vožnje ob reki Kolpi navzgor do belokranjske domačije. Pot nadaljujemo mimo gradu Gradec vse do Črnomlja, kjer spoznamo njegove znamenitosti.

PROJEKTNI TEDNI

Projektni teden	Ciljna skupina	Dom	Stran
Morje, ali te poznam ...?	7.–9. r. OŠ, SŠ	CŠOD Burja	7
Dobro jem, malo migam, super sem!	7.–9. r. OŠ, SŠ	CŠOD Burja	7
Sobivanje v različnosti	5.–9. r. OŠ	CŠOD Cerkno	8
Trajnostno v 21. stoletju – ekobrunarica	5.–9. r. OŠ	CŠOD Cerkno	8
Kolpa – reka dveh držav	4.–9. r. OŠ	CŠOD Fara	10
Rjavi medved	1.–5. r. OŠ	CŠOD Fara	10
Ekologija zgornje doline Kolpe	SŠ	CŠOD Fara	10
Raznolikost ekosistemov	5.–9. r. OŠ, SŠ	CŠOD Gorenje	11
Rastem s knjigo	vrtec, 1. r. OŠ	CŠOD Jurček	12
Kras	4.–5. r. OŠ	CŠOD Jurček	12
Divjim zverem na sledi – rjavi medved	1.–4. r. OŠ	CŠOD Jurček	12
Meje	5.–9. r. OŠ, SŠ	CŠOD Kavka	13
Soška fronta	5.–9. r. OŠ, SŠ	CŠOD Kavka	13
Posočje	5.–9. r. OŠ, SŠ	CŠOD Kavka	13
Živimo zdravo	7.–9. r. OŠ, SŠ	CŠOD Kr. Gora	14
Naravna in kulturna dediščina Gornjesavske doline	7.–9. r. OŠ, SŠ	CŠOD Kr. Gora	14
Gozd	3.–4. r. OŠ	CŠOD Lipa	15
Obnovljivi viri energije	4.–5. r. OŠ, SŠ	CŠOD Lipa	15
Astronomija	6.–9. r. OŠ	CŠOD Medved	16
Orientacija	4.–9. r. OŠ, SŠ	CŠOD Planinka	19
Kulturna dediščina Bele krajine (s plesi)	8.–9. r. OŠ, SŠ	CŠOD Radenci	20
Reka Soča – vir življenja nekoč, danes, jutri	5.–9. r. OŠ	CŠOD Soča	22
Kmetija	1.–3. r. OŠ, vrtec	CŠOD Škorpion	23
Voda – čudovita tekočina	4.–9. r. OŠ	CŠOD Štrk	24
Sprehod skozi srednji vek	4.–9. r. OŠ	CŠOD Štrk	24
Spoznajmo in povežimo se	4.–9. r. OŠ, SŠ	CŠOD Vojsko	26

TEMATSKI TEDNI

Tematski teden	Ciljna skupina	Dom	Stran
Teden prve pomoči na Ajdi	8. r. OŠ	CŠOD Ajda	4
Gibanje za zdravje	5.–9. r. OŠ	CŠOD Ajda	4
Zdravo in s celo glavo na izlete v naravo	4.–9. r. OŠ, SŠ	CŠOD Ajda	4
Ob robu morja	7.–9. r. OŠ	CŠOD Breženka	6
Živim v naravi	1.–9. r. OŠ	CŠOD Cerkno	8
Življenje čebel in čebelarjenje	1.–5. r. OŠ	CŠOD Čebelica	9
Gozd kot prostor doživetij	1.–5. r. OŠ	CŠOD Čebelica	9
Rafting, adrenalinski park	3.–9. r. OŠ	CŠOD Fara	10
Drsanje	1.–5. r. OŠ	CŠOD Fara	10
Priprava na kolesarski izpit	5. r	CŠOD Gorenje	11
Okoljska vzgoja	5.–9. r. OŠ, SŠ	CŠOD Gorenje	11
Pohorski gozdovi	5.–9. r. OŠ, SŠ	CŠOD Gorenje	11
Uporabne zdravilne rastline	5.–9. r. OŠ, SŠ	CŠOD Gorenje	11
Orientacija	5.–9. r. OŠ, SŠ	CŠOD Gorenje	11
Čarobni gozd	1.–5. r. OŠ	CŠOD Jurček	12
Tematski vikend: Orientacija	SŠ	CŠOD Jurček	12
Tematski vikend: Plesno-športni teden	SŠ	CŠOD Jurček	12
Tematski vikend: Športni vikend s teki na smučeh	5.–9. r. OŠ, SŠ	CŠOD Kavka	13
Posočje	1.–4. r. OŠ	CŠOD Kavka	13
Voda – te dovolj poznam?	5.–6. r. OŠ	CŠOD Kr. Gora	14
Živimo zdravo – v naravo!	3.–6. r. OŠ	CŠOD Lipa	15
Tehniški teden – žagam, brusim, zbijam	2.–5. r. OŠ	CŠOD Lipa	15
Mladi ekolog	6.–9. r. OŠ	CŠOD Peca	17
Geoteden	7.–9. r. OŠ	CŠOD Peca	17
Disk golf – zdrav življenjski slog	4.–9. r. OŠ, SŠ	CŠOD Peca	17
Kdor išče, ta najde – Pecakečing orientacija	6.–9. r. OŠ	CŠOD Peca	17
Gorništvo	5.–9. r. OŠ, SŠ	CŠOD Planica	18
Živimo zdravo	4.–9. r. OŠ	CŠOD Planinka	19
Raziskujmo kras	5. r. OŠ	CŠOD Rak	21
Športni teden – priprava na kolesarski izpit in kolesarjenje	4.–5. r. OŠ	CŠOD Štrk	24
Športni teden – kolesarjenje, orientacijski tek, kanuizem (možnost opravljanja »barvnih vesel«)	4.–9. r. OŠ, SŠ	CŠOD Štrk	24
Športni teden – nadstandardne športne dejavnosti: golf, boks, jadrnanje	4.–9. r. OŠ, SŠ	CŠOD Štrk	24
Tehnika vseh psov	4.–9. r. OŠ	CŠOD Trilobit	25
Pohodniški teden z orientacijo	4.–9. r. OŠ	CŠOD Trilobit	25
Tematski vikend: Kamnine, fosili, minerali	4.–9. r. OŠ	CŠOD Trilobit	25
Šola v naravi z robotiko (Lego Mindstorms)	5.–9. r. OŠ	CŠOD Vojsko	26
Mizica, pogrni se (gospodinjski teden)	4.–9. r. OŠ	CŠOD Vojsko	27
Od čipke do žlikrofov	4.–9. r. OŠ	CŠOD Vojsko	27

PROGRAM ZA NADARJENE

VEČDNEVNI IN VIKEND PROGRAMI ZA NADARJENE			Stran
Program za nadarjene	Ciljna skupina	Dom	
Vikend za nadarjene: Morje, morja, morju ...	7.–9. r. OŠ	CŠOD Breženka in CŠOD Burja	6
Vikend za likovno nadarjene: Ustvarjamo v naravi	5.–9. r. OŠ	CŠOD Burja	7
Vikend za nadarjene: Gledališke in filmske delavnice	4.–9. r. OŠ	CŠOD Cerkno	8
Vikend za nadarjene: Permakultura in sonaravno vrtnarjenje	4.–6. r. OŠ	CŠOD Čebelica	9
Vikend za nadarjene: Raziskovanje in skrb za vode	5.–9. r. OŠ, SŠ	CŠOD Gorenje	11
Vikend za nadarjene: Pragozd	7.–9. r. OŠ, SŠ	CŠOD Jurček	12
Zdravo življenje	SŠ	CŠOD Kr. Gora	14
Obnovljivi viri energije	6.–9. r. OŠ, SŠ	CŠOD Lipa	15
Biotska pestrost Divjega potoka in analiza vode	7.–9. r. OŠ	CŠOD Lipa	15
Astronomija	6.–9. r. OŠ	CŠOD Medved	16
Mladi ekolog	5.–9. r. OŠ	CŠOD Peca	17
Vikend za nadarjene: Geologija in doživljajski park	5.–9. r. OŠ	CŠOD Peca	17
Orientacija	5.–9. r. OŠ, SŠ	CŠOD Planinka	19
Vode potoka, kala in reke	5.–9. r. OŠ, SŠ	CŠOD Radenci	20
Jamarstvo	6.–9. r. OŠ	CŠOD Rak	21
Varuhi zemlje	3.–5. r. OŠ	CŠOD Rak	21
Krasoslovje	5.–9. r. OŠ	CŠOD Rak	21
Vikend za nadarjene: Geologija	5.–9. r. OŠ	CŠOD Trilobit	25
Legorobotika in obnovljivi viri	5.–9. r. OŠ	CŠOD Trilobit	25
Spoznajmo in povežimo se	4.–9. r. OŠ, SŠ	CŠOD Vojsko	26
Robotika z Lego Mindstorms	5.–9. r. OŠ	CŠOD Vojsko	26
ENODNEVNI PROGRAMI ZA NADARJENE			
Več o pticah	4.–9. r. OŠ	DC Arboretum	29
Naši prijatelji netopirji – kako jih ohraniti	6.–9. r. OŠ	DC Jama Dimnice	
Kakšen zrak dihamo – kako oceniti ogroženost	6.–9. r. OŠ	DC Jama Dimnice	

PROGRAM AKTIVNIH POČITNIC 2015

Objava razpisa in prijava prvi teden v aprilu na www.csod.si

CŠOD dom	Program	Termin	Starost	Cena
Jurček	Iskanje izgubljenega zaklada	28.6.-3.7.2015	7–10 let	104 €
		5.7.-10.7.2015		104 €
		23.8.-28.8.2015		104 €
Kranjska Gora Fara	Dogodivščine v deželi Kekčevih junakov Kolpa vabi in vožnja z raftom	23.8.-28.8.2015	7–10 let	104 €
		12.7.-17.7.2015		104 €
		23.8.-28.8.2015		104 €
Medved	Najlepše počitnice	28.6.-3.7.2015	7–10 let	104 €
		5.7.-10.7.2015	8–11 let	104 €
Lipa	Na robu pragozda Likovni teden v Lipi Športni teden v Lipi	28.6.-3.7.2015	8–11 let	104 €
		5.7.-10.7.2015		104 €
		5.7.-10.7.2015		104 €
Čebelica	Na počitnicah s kitajščino Eko angleške počitnice Eko angleške počitnice	5.7.-10.7.2015	9–15 let	139 €
		5.7.-10.7.2015	9–12 let	139 €
		23.8.-28.8.2015	8–12 let	139 €
Soča	Poletne radosti ob Soči	28.6.-3.7.2015	9–15 let	104 €
		23.8.-28.8.2015		104 €
Planinka	Prave počitnice na Pohorju	5.7.-10.7.2015	9–13 let	104 €
		16.8.-21.8.2015		104 €
Rak	Raziskujmo kras in Rakov Škocjan	28.6.-3.7.2015	9–13 let	104 €
Cerkno	Iščem se v gibu, besedi in sliki	5.7.-10.7.2015	9–13 let	104 €
Trilobit	Modelarski tabor – v sodelovanju z izvajalci Miniatures, d. o. o.	23.8.-28.8.2015	9–14 let	104 €
		5.7.-10.7.2015		149 €
Vojsko	Klekljarske počitnice Super počitnice	16.8.-21.8.2015	9–14 let	139 €
		28.6.-3.7.2015		104 €
	Počitnice z robotiko – atomske počitnice	28.6.-3.7.2015	10–14 let	149 €
		23.8.-28.8.2015		149 €
Škorpion	Teden s konji – jahanje	28.6.-3.7.2015	9–12 let	139 €
		5.7.-10.7.2015	12–15 let	139 €
Kavka	Učenje angleščine v naravi	5.7.-10.7.2015	10–12 let	139 €
		16.8.-21.8.2015		139 €
Ajda	S kanuji po Dravi s tečajem angleščine Z indijskim kanujem ... s tečajem nemščine	28.6.-3.7.2015	10–15 let	139 €
		9.8.-1.8.2015	10–15 let	139 €
MP Kurent	Gledališke delavnice	2.8.-7.8.2015	10–15 let	139 €
Radenci	S kajaki in kanuji po Kolpi – integracijski tabor	12.7.-17.7.2015	10–12 let	104 €
		19.7.-24.7.2015		104 €
		26.7.-31.7.2015		104 €
Planica	Poletne radosti s Slovenci po svetu	19.7.-31.7.2015	11–14 let	190 €
Gorenje	Pustolovščina na Pohorju Poletje v Burji – ob morju	5.7.-10.7.2015	11–15 let	104 €
		19.7.-24.7.2015	11–15 let	104 €
Burja	Poletje v Burji – ob morju (integracijski tabor)	23.8.-28.8.2015	10–12 let	104 €
Štrk	Športne počitnice na vodi – tečaj jadrnanja z jadrnicami Optimist	28.6.-3.7.2015	11–15 let	139 €
		5.7.-10.7.2015		139 €
		23.8.-2.8.2015		139 €
Peca	Pustolovščine pod Peco	5.7.-10.7.2015	11–15 let	104 €
Breženka	Morske in obmorske dogodivščine	28.6.-3.7.2015	12–15 let	139 €
		5.7.-10.7.2015		139 €
Bohinj	Jezikovni teden (angl. in nem.)	28.6.-3.7.2015	12–17 let (nem.)	139 €
			12–15 let (angl.)	139 €

Šole v naravi in drugih programov v okviru javne službe in prostorskih zmogljivosti CŠOD

za šolsko leto 2015/2016

Program	
I.	PROGRAMI ZA VRTCE
II.	PROGRAMI ZA OSNOVNE ŠOLE
1.	Šola v naravi s poudarkom na naravoslovju
2.	Šola v naravi s poudarkom na družboslovju
3.	Šola v naravi s poudarkom na športu in veščinah preživetja v naravi
	3.1 Alpsko smučanje – tečaj
	3.2 Smučarski teki – tečaj
	3.3 Plavalni teden - tečaj
	3.4. Jahanje
4.	Programi med vikendi
5.	Šola v naravi za šole s prilagojenim programom
III.	PROJEKTI TEDNI
IV.	TEMATSKI TEDNI
V.	PROGRAMI ZA NADARJENE – NOVO
VI.	PROGRAMI ZA SREDNJE ŠOLE
1.	Terensko delo/Šola v naravi/Projektni tedni/Tematski tedni
2.	Obvezne izbirne vsebine
3.	Spoznavni vikendi, priprave na maturo, drugi programi med vikendi
VII.	PROGRAMI MEDNARODNE IZMENJAVE
VIII.	DNEVI DEJAVNOSTI (naravoslovni, kulturni, tehniški, športni dnevi) za OŠ in SŠ

Besedilo razpisa je objavljeno na www.csod.si.

Prijava na razpis preko spletne prijavnice do 22. aprila 2015.

Informacije: rezervacije@csod.si; 01 2348 627, 01 2348 632